

**MVM Főgáz Földgázhálózati Kft.
MVM Égáz-Dégáz Földgázhálózati Zrt.**

S 01

Gázelosztó vezeték tervezők és kivitelezők segédlete

Nyomtatásban csak tájékoztató jellegű!

Tartalomjegyzék

1.	Cél.....	4
2.	Hatály.....	4
	2.1. Időbeli hatály	4
	2.2. Tárgyi hatály	4
3.	Fogalmak	4
4.	Szabályozás leírása	6
	4.1. Szállítói teljesítések minősítése	6
	4.1.1. Az értékelés szempontjai.....	6
	4.1.2. Minősítés	7
	4.2. Gázelosztó vezeték tervezése	7
	4.2.1. Tervezési feladat kiadása	7
	4.2.2. Nyomásszabályozó állomások, távfelügyeleti rendszerek, aktív korrózió védelem és utólagos aktív korrózióvédelem tervezésének megrendelése.....	8
	4.2.3. Gázelosztó vezeték létesítésére vonatkozó tervdokumentációk felülvizsgálata	8
	4.2.4. A gázelosztó vezeték létesítési műszaki tervdokumentáció felülvizsgálatának szempontjai.....	8
	4.2.5. Tervmódosítás	9
	4.2.6. Tervezői szerződés teljesítése	9
	4.3. Gázelosztó vezeték kivitelezése	9
	4.3.1. Munkaterület átadása, az építési napló megnyitása	9
	4.3.2. A kivitelezési tevékenység	10
	4.3.3. Építés közbeni ellenőrzések	12
	4.3.4. Műszaki átadás-átvétel	17
	4.3.5. Próbaüzemi engedély kiadása	18
	4.3.6. Gázelosztó vezeték használatbavételi eljárása	18
	4.3.7. Garanciális bejárás	18
	4.4. Gázelosztó vezeték szakági nyilvántartása	19
	4.4.1. Általános eljárási előírások	19
	4.4.2. Adatszolgáltatás	19
	4.5. Munka-, tűz és környezetvédelmi követelmények	19
	4.5.1. Munkahelyi egészség és biztonság, és környezetvédelmi követelmények készenléti földmunkát végző beszállító részére	20
	4.5.2. Munkahelyi egészség és biztonság, és környezetvédelmi követelmények gázelosztó vezeték építést és rekonstrukciós munkát végző beszállítók részére	25

4.5.3. Munkahelyi egészség és biztonság, és környezetvédelmi követelmények a Társaság területén munkát végző beszállítók részére	31
5. Mellékletek	36

1. Cél

A segédlet célja, hogy az MVM Égáz-Dégáz Földgázhálózati Zrt. és az MVM Főgáz Földgázhálózati Kft. (továbbiakban együtt: Társaság, külön: MVM ÉD GH és MVM FŐGÁZ GH) részére terméket és/vagy szolgáltatást nyújtó beszállítók részére segítséget adjon.

2. Hatály

2.1. Időbeli hatály

Jelen segédlet a hatályba helyezés napjától a hatályon kívül helyezés napjáig alkalmazandó. Jelen segédlet a lábjegyzetben jelzett időpontban lép hatályba.

2.2. Tárgyi hatály

Jelen segédlet hatálya kiterjed a beszállítók által végzett, gázelosztó vezeték tervezési és/vagy kivitelezési tevékenységre, annak értékelésére.

3. Fogalmak

Bemérési jegyzőkönyv: A gázvezeték geodéziai bemérésének megtörténtét igazoló irat, mely tartalmazza a mérés dátumát, a bemért gázvezeték jellemző műszaki adatait és 100 méter hosszúság alatti vezetéknél nem mérethelyesen a mért adatokat is.

Beruházás: Az építési tevékenység megvalósításával összefüggésben végzett gazdasági, és építésügyi tevékenységek összessége.

Beszállító/alvállalkozó: Olyan belföldi vagy külföldi természetes vagy jogi személy, egyéni vállalkozó, gazdálkodó szervezet, valamint ezek alkalmi társulása, aki szerződés keretében anyagokat, eszközöket és szolgáltatásokat nyújt.

Beszállítók minősítése: A beszállító minőségképességének vizsgálata a korábbi szállítási tapasztalatok, és/vagy a minta vizsgálata, és/vagy a beszállítói minősítő kérdésszatyék, és/vagy helyszíni audit alapján.

Beszzerzés: Olyan tevékenység, amely magába foglalja a Társaság üzletszerű működéséhez szükséges anyagok, eszközök és szolgáltatások visszerhes megvásárlását. (pld. építési beruházás megvalósítására irányuló tevékenységek összessége)

DÉTÉR rendszer: Az MVM ÉD GH gázelosztó-vezeték hálózatának nyilvántartására létrehozott térinformatikai rendszer. Tartalmazza a vektoros digitális térképi rendszert és a tervtári archívumot.

Digitális térkép: Számítógépen megjeleníthető és kezelhető térkép. Tartalma és pontossága megegyezik a hagyományos (papír, fólia) hordozón lévő térképpel. Típusát tekintve lehet vektoros vagy raszteres.

E-közműegyeztetéssel kapcsolatos alapfogalmak: az alapfogalmak az e-közmű felületen az alábbi címen elérhető ÁSZF-ben található <https://www.e-epites.hu/e-kozmu/e-kozmu-aszf>

Elosztóvezeteki leágazás: A gázelosztó vezeték rendszer azon része, amely az út tengelyével – általában – párhuzamos elosztóvezetékől indul, és a felhasználói telekhatárnál végződik.

Építési munkaterület: az építőipari kivitelezési tevékenység végzésének az építető által a vállalkozó kivitelezőnek, alvállalkozói szerződés esetén a megrendelő vállalkozó kivitelező által az alvállalkozónak átadott helye; ennek minősül a munkaszervezéssel összefüggő felvonulási, előkészítési, valamint a tevékenység végzéséhez szükséges építési anyagok, gépek, szerkezetek, szerelvények és felvonulási épületek elhelyezésére és az előkészítő technológiai munkafolyamatok elvégzésére szolgáló terület is.

Építési napló: Az elvégzett munkák adatait tartalmazó és egyéb kivitelezői és építetői bejegyzésre szolgáló napló.

E-építési napló: Internetes felület, amelyen elektronikusan történik az adatok rögzítése, a bejegyzések és a mellékletek csatolása. Alkalmazása építési engedély köteles kivitelezéseknél szükséges.

Építető: Az építési engedély jogosultja.

Értékelt beszállító: a Társasággal szerződéses jogviszonyban álló beszállító, akit/amelyet a Társaság meghatározott minőségi szempontok szerint értékelt és kategóriába sorolt.

Érvényes tanúsítás: Okmány, amelyet független szervezet állít ki a gyártó/szolgáltató minőségirányítási vagy más vállaltirányítási rendszeréről. Tanúsító auditja alapján bizonyítja, hogy a vállalkozó tevékenységi körére vonatkozóan nemzetközileg elfogadott minőségirányítási rendszert a követelményeknek megfelelően működtet.

Felelős műszaki vezető: az építési munkaterületen végzett építési-szerelési munkát az Építési törvényben meghatározott felelősséggel irányító személy.

Fogyasztói csatlakozási pont kiépítése: Meglevő leágazó vezetékbe fogyasztói főelzáró beépítése a telekhatárnál (utcafronti beépítés) vagy a telekhatáron belül (előkertes vagy nem zárt sorú beépítés) leágazó vezetékben levő végdugó és az elzáró szerelvény közötti a telekhatárra gyakorlatilag merőleges vezeték szakasz építésével együtt, illetve közterületi fogyasztói főelzáró és a telekhatár közötti vezeték szakasz megépítése.

Gázszakági térkép: A gázelosztó hálózatot összefüggésében ábrázoló áttekintő helyszínrajz és a mérési és műszaki adatokat (feliratokat) tartalmazó részletes helyszínrajzok összessége.

Gázveszélyes munkák: a munkavégzés terében földgáz jelenlétével kell számolni, és a gázkoncentráció elérheti az alsó robbanási határ (ARH) 5%-át. (21/2018. (IX. 27.) ITM rendelet)

Geodéziai, nyíltárkos bemérési rajz: A megvalósult gázelosztó vezeték, illetve tartozékainak geodéziai szakcég által, nyíltárkos bemérés alapján felvitt rajz, amely a földmérési szabályzatban meghatározottakon kívül mérhető, ún. „pallér” méreteket is tartalmaz, valamint azon szerepel a gázelosztó vezeték biztonsági övezete is.

Használatbavételi engedélyezési eljárás: az 53/2012. (III. 28.) Korm. rendelet II. fejezet 14. pontjában meghatározott hatósági eljárás.

Idegen lebonyolításban megvalósuló gázelosztó vezeték létesítés: Nem a Társaság kezdeményezésére és lebonyolításában megvalósuló gázelosztó vezeték létesítés, mely lehet:

- Üzemeltetési szerződés keretében működtetett gázelosztó vezeték tulajdonos általi bővítése vagy rekonstrukciója, mely során az új gázelosztó vezeték a Társaság tulajdonába nem kerül. A létesítés speciális szabályait az Üzemeltetési Szerződés rögzíti.
- Más létesítmény építése miatt megvalósuló gázelosztó vezeték kiváltás, mely a más létesítmény beruházójával kötött együttműködési megállapodás alapján a más beruházó lebonyolításában létesül, a Társaság tulajdonába utólagos pénzügyi elszámolással, jogszabályban rögzített térítés nélküli átvétellel kerül.

Karbantartó-munkatárs: Olyan tervtáros, (GTR esetén külső vállalkozó munkatársa) aki a DÉTÉR/GTR rendszer karbantartó szoftverének kezelésére jogosult és DÉTÉR/GTR-karbantartói oktatásban részesült.

Keretszerződés: Hosszabb időszak vonatkozásában rögzíti a felek jogait és kötelezettségeit, továbbá a teljesítésre vonatkozó alapvető követelményeket.

Koordináta jegyzék: A bemérésre került részletpontok (EOV v. WGS84 stb.) koordinátáinak értékeit tartalmazó jegyzék.

Közműtérkép: Összevontan tartalmazza egy település közművezetékeinek és közmű jellegű létesítményeinek vízszintes vetületi helyzetét, az alaptérképen ábrázolva.

Közterület: Közhasználatra szolgáló minden olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló földterület, amelyet az ingatlan-nyilvántartás (Tulajdoni lap és térképkivonat) ekként tart nyilván. A köztulajdonban álló közhasználatra szolgáló ingatlanok az ingatlan-nyilvántartási megnevezéstől függetlenül közterületnek minősülnek.

Létesítési engedélyként kezelendő szolgáltatói/elosztói szakvélemény: A Gázelosztó vezetékek műszaki tervdokumentációjának követelményrendszerében meghatározottak szerint a Bányafelügyelethez történő

bejelentés alapján megépíthető gázelosztó vezeték műszaki tervdokumentációjára adott szolgáltatói/elosztói szakvélemény, mely egyben az építési engedély funkcióját is betölti.

Megvalósulási dokumentáció: A megvalósult állapotnak megfelelően készített rajzok, valamint a létesítés során keletkezett – a gázelosztó vezeték megfelelőségét dokumentáló minőségbiztosítási feljegyzések – iratok összessége.

Megrendelő: A Társaság azon egységei, amelyek a vállalkozótól a tervezési, kivitelezési munkákat megrendelik.

Műszaki ellenőr: A beruházás lebonyolításáért felelős szervezet vezetője által egyedileg, vagy munkaköri leírásban a műszaki ellenőri feladatok ellátására megbízott – legalább középfokú szakirányú végzettséggel rendelkező- munkatárs.

Nem megfelelés: a termék, vagy szolgáltatás valamely tulajdonsága nem felel meg az előírt szakmai leírásban foglaltaknak.

Raszteres térkép: Szkenneléssel digitalizált, egy településhez tartozó terület síkrajzi és/vagy gázszakági adatait tartalmazó bittérkép alapú számítógépes állomány. A raszteres térkép a térinformatikai nyilvántartásban együtt jelenhet meg a vektor alapú digitális térképekkel.

Stratégiaiilag fontos anyagok: A gázelosztó vezeték minőségét meghatározó anyagsoportok, amelyek üzemi nyomású gázzal közvetlenül érintkeznek és a gázhálózat működtetésének biztonságát, valamint a gázelosztás minőségét közvetlenül befolyásolják.

Szolgáltatói/elosztói szakvélemény: A Társaság-hoz benyújtott gázelosztó vezeték műszaki tervdokumentációkra adott azon írásos észrevételek összessége, mellyel a Társaság nyilatkozik, hogy az üzemeltetői, szolgáltatói, műszaki-biztonságtechnikai és minőségirányítási szempontokat figyelembe véve a kivitelezés létesítéséhez a nyilatkozatban foglalt feltételekkel hozzájárul, vagy a nyilatkozatban részletezett indokok alapján nem járul hozzá.

Teljesítésigazoló: Az a személy, aki megállapítja, hogy a szerződés teljesítése a szerződésben rögzített elvárásoknak megfelelően történt-e. Dönt a teljesítés elfogadásáról, vagy elutasításáról.

Termék: Egy folyamat eredménye (szolgáltatás, szoftver, hardver, feldolgozott anyagok). Sok termék különböző általános termék kategóriákba tartozó elemeket tartalmaz.

Utólagos leágazás: Üzemelő gázelosztó vezetékről létesített elosztó vezetéki leágazás.

Vállalkozó: A Társasággal építési szerződésben álló beszállító.

Vektoros digitális térkép: A gázhálózat térképét digitális formában tartalmazó, vektor-alapon tárolt, társasági térinformatikai követelményrendszernek megfelelő számítógépes állományok. A gázszakági állomány elemei: vezetékszakas, jelkulcs, műszaki feliratok (megírások), magassági feliratok (megírások), geodéziai feliratok (megírások).

4. Szabályozás leírása

(Jelen leírásban Építési napló alatt értjük az E-építési naplót és a papír alapon vezetett Építési naplót.)

4.1. Szállítói teljesítések minősítése

4.1.1. Az értékelés szempontjai

A szállítók teljesítésének értékelését, minősítését a szállítói teljesítés minősítése (1. sz. melléklet) bizonylati űrlap kitöltésével kell elvégezni, az értékelésnél az űrlapon feltüntetett szempontokat kell vizsgálni. Ha a szállító minősítéséhez a felsorolt szempontok nem adnak kellő alapot az értékeléshez, akkor új szempontok felvételére is van lehetőség.

Az értékelési szempontokat „Megfelelő” vagy „Javítandó” értékekkel lehet minősíteni. Ha egy adott szempont értékelése nem értelmezhető az adott szállító termékére, vagy szolgáltatására, akkor a minősítéshez a „Nem releváns” értéket kell választani.

Ha több szervezet is igénybe veszi az adott partner szolgáltatásait, illetve vásárol tőle anyagot, vagy eszközt, akkor a minősítés során minden érintett szervezetet be kell vonni az értékelésbe.

A Gázhálózati beszerzési és készletgazdálkodási osztály erre **kijelölt munkatársa** összegzi az eredményeket és egyeztet az értékelőkkel.

4.1.2. Minősítés

A minősítés eredménye alapján a szállító(k) teljesítését 4 kategóriába soroljuk:

„A” kategória – **kiemelkedő szállító** (értékelt szempontok legalább 90 %-a „Megfelelő”): Kiemelkedő teljesítményt nyújtó szállító, aki korlátozások nélkül alkalmas az MVM ÉD GH és MVM FŐGÁZ GH igényeinek kielégítésére, akit előnyben részesítünk a lefolytatott beszerzések, lehívások során.

„B” kategória – **jó szállító** (értékelt szempontok legalább 70 %-a „Megfelelő”): Jó teljesítményt nyújtó szállító, aki alapvetően alkalmas az MVM ÉD GH és MVM FŐGÁZ GH igényeinek kielégítésére. Kisebb fejlődéssel A kategóriába kerülhet.

„C” kategória – **átlag alatti szállító** (értékelt szempontok legalább 40 %-a „Megfelelő”): Átlag alatti teljesítményt nyújtó szállító, aki korlátozásokkal alkalmas az MVM ÉD GH és MVM FŐGÁZ GH igényeinek kielégítésére, akit nem részesítünk előnyben a beszerzések, lehívások során. Jelentős fejlődésre van szüksége magasabb kategóriába kerüléshez, de fejlődőképes.

„D” kategória - **alkalmatlan szállító** („Megfelelő” szempontok aránya kisebb 40%-nál): Alkalmatlan szállító, akit az MVM ÉD GH és MVM FŐGÁZ GH nem tart képesnek igényei megfelelő színvonalú kielégítésére. Gyenge teljesítményt nyújt és nem fejlődőképes. A korábban D kategóriába sorolt Szállító a minősítéstől számított 1 évig csak indokolással vehet részt az MVM ÉD GH és MVM FŐGÁZ GH pályázatain.

A minősítés elvégzése után a minősített szállítókat értesíteni kell az elért minősítési kategóriáról és az esetlegesen meghatározott fejlődési irányokról.

4.2. Gázelosztó vezeték tervezése

4.2.1. Tervezési feladat kiadása

Gázelosztó vezeték létesítése, átalakítása és felhagyása csak műszaki tervdokumentáció alapján végezhető. A kiviteli tervek elkészítése, engedélyeztetése a **beszállító** feladata.

A megrendelésben meg kell adni a tervezéshez szükséges bemenő adatokat –műszaki adatokat, tervezési feladatokat -, valamint a tervezési fázisok részhatáridejét és véghatáridejét. A részhatáridőket csak abban az esetben kell megadni, ha a tervezési folyamat során értelmezhető. Bemenő adatként minimálisan az alábbiak kerülnek megadásra:

- a tervezési területen üzemelő gázelosztó vezetékek paraméterei.
- a tervezendő gázelosztó vezeték kezdő és végpontjai,
- anyagminősége, átmérője,
- tervezési nyomása [DP],
- üzemi nyomása [OP],
- a létesítmény megnevezése,
- a kért határidőt,
- rekonstrukció esetén a kivitelezési mód, vagy az arra vonatkozó döntés előkészítés szükségességének meghatározása az építési módra vonatkozóan.(nyíltárkos, fűrés, csőroppantás stb.).

A csatlakozási ponton kívül a gáztervek megrendelésekor, vagy utána:

A **beszállító** a bemenő adatokat szükség szerinti az **illetékes üzemegység vezetővel/tervfelülvizsgálati szakterülettel/illetékes beruházási szakterület vezetővel** pontosítja, vagy egyezteti. Erről minden esetben Jegyzőkönyvet kell felvenni, amely a tervezést is végigköveti. A tervezési alapadatok megadásánál biztosítani kell az ellentmondásmentességet, a törvényi előírások teljesülését és a funkcionális és alkalmassági követelmények teljesülését.

A megrendelést a **beszállítónak** a szerződésben foglaltaknak megfelelően vissza kell igazolnia.

Az egyszerűsített tervezési szerződésekben kell rögzíteni a **megrendelő** tervezés közbeni egyeztetési jogait a vezetékjog, használati jog és az építési engedély megszerzésével kapcsolatos megrendelői és tervezői feladatokat. A **beszállítónak** az egyszerűsített tervezési szerződés szerint el kell készítenie, és össze kell állítania az engedélyezési és kiviteli tervdokumentációt. A **megrendelőnek** történő átadást a vállalkozási keretszerződés vagy az egyszerűsített tervezési szerződés szabályozza.

A gázelosztó vezetékek tervét elektronikus formában a *3. sz. melléklet* szerinti követelményrendszernek megfelelően kell elkészíteni és átadni. Az A3 méretet meghaladó gázelosztó vezeték rajzi anyagát (kivétel a típustervek) papír alapon is be kell adni a keretszerződésben/egyszerűsített tervezési szerződésben meghatározott példányban a tervjóváhagyást követő 3 munkanapon belül. Ugyanezen határidőig kell megküldeni a helyszínrajzokat dwg formátumban.

4.2.2. Nyomásszabályozó állomások, távfelügyeleti rendszerek, aktív korrózió védelem és utólagos aktív korrózióvédelem tervezésének megrendelése

Az **illetékes beruházási szakterület vezető** a létező keretszerződések alapján intézkedik a tervezés, a gyártás megrendeléséről.

Az aktív korrózióvédelemmel kapcsolatos követelményeket a **Központi Gázüzem korrózióvédelmi mérnöke** határozza meg, mely alapján a területi egység/központi beruházási szakterület **megbízott munkatársa** megrendeli a keretszerződés alapján a tervek elkészítését.

A távfelügyeleti rendszerrel kapcsolatos követelményeket a **Központi Gázüzem Nyomásszabályozó Üzemegység vezetője** határozza meg, mely alapján a **üzemegységek/központi beruházási szakterület** megrendelik a keretszerződés alapján a tervek szükség szerinti elkészítését.

4.2.3. Gázelosztó vezeték létesítésére vonatkozó tervdokumentációk felülvizsgálata

A műszaki tervdokumentáció iktatása és mennyiségi átvétele elektronikusan, a *3 sz. melléklet* szerint történik.

Elosztói szakvéleményt azon műszaki tervdokumentációkra vonatkozóan ad ki a Társaság, amely:

- a létesítményre vonatkozóan rendelkezik üzemeltetési előszerződéssel, szerződéssel
- elkészítésére a Társaság adott megbízást, vagy
- a terv idegen megbízás alapján történő elkészítésére Társaság és a felhasználó (beruházó) megállapodást kötöttek,
- más létesítmény építése miatt szükséges gázelosztó vezeték kiváltása és a műszaki tervdokumentációt arra jogosult tervező készítette el.

Amennyiben a fentiek közül valamely feltétel nem teljesül, úgy a tervdokumentációt indokolással érdemi vizsgálat nélkül vissza kell küldeni a betérjesztőnek.

A **megbízott** a dokumentáció ellenőrzését, felülvizsgálatát elvégzi, majd megfelelés esetén annak eredményét szolgáltatói/elosztói szakvéleményben rögzíti.

4.2.4. A gázelosztó vezeték létesítési műszaki tervdokumentáció felülvizsgálatának szempontjai

A tervdokumentációk felülvizsgálata során a felülvizsgáló ellenőrzi, hogy a tervdokumentáció a megrendelésnek megfelelő műszaki tartalommal és a *Gázelosztó vezetékek műszaki tervdokumentációjának követelmény rendszerében (2. sz. melléklet)* foglaltak szerint készült-e el. A **megbízottnak** a gazdaságossági szempontokat is vizsgálnia kell. A felülvizsgálat nem érinti a tervező felelősségét a tervdokumentációban foglaltak tekintetében.

A **tervfelülvizsgálati szakterület vezető/illetékes üzemegység vezető** döntése szerint építési engedélyköteles munkák esetén a tervdokumentáció zsűrit lehet tartani. 20 Mft értékhatárt meghaladó új vezeték építési, és a rekonstrukciós beruházások esetén kötelezően tervdokumentáció zsűrit kell tartani, amelyre a gázüzemvezetőt, a tervdokumentáció zsűrit vezetőt, a Beruházási Osztály illetékes szakterület vezetőjét, a hálózatfejlesztési és innovációs szakterületvezetőt, a kivitelezőt (új vezeték építés esetén), valamint a tervezőt kell meghívni. A tervdokumentáció zsűriről a **tervfelülvizsgálati szakterület vezető/illetékes üzemegység vezető** minden esetben „Emlékeztetőt” készít. A tervdokumentáció zsűri eljárásokat minimum 5 munkanappal korábban kell meghirdetni, a meghirdetéssel egyidejűleg biztosítani szükséges a tervdokumentációt.

A tervdokumentáció zsűri szakterület vezető/üzemegység vezető köteles gondoskodni arról, hogy a zsűrire a kiviteli tervrészeket a tervező elsődlegesen elektronikus formában, vagy minimum 2 példányban papír formátumban biztosítsa.

A tervdokumentáció zsűri dokumentáció minimális tartalmi követelményei:

- műszaki leírás
- átnézeti helyszínrajz
- részletes helyszínrajz 1:500 méretarányban
- hossz szelvény
- keresztmetszelvény

Előzetes konzultáción értjük a nyomvonal és egyéb műszaki paraméterek pontosítására, megfelelőségére vonatkozó tervdokumentációt. Ezekhez a fenti munkarészeket teljeskörűen nem kell biztosítani. Az előzetes konzultáció véglegesesen is jóváhagyhatja a tervdokumentációt a fenti tervdokumentációt.

4.2.5. Tervmódosítás

Amennyiben az építési engedély kiadása során tervezési okok miatt módosításra, vagy hiánypótlásra merül fel igény, úgy azt a **beszállítónak** soron kívül teljesítenie szükséges. Amennyiben a nyomvonalalkitűzés és a kivitelezés során felmerül a tervezői művezetés igénye, úgy a szerződéses feltételeknek megfelelően a **tervezőnek** ezt teljesítenie kell. A nyomvonal módosításhoz vagy a tervezettől való eltéréshez a **tervező** (kivitelezést végző vállalkozó által beszerzett), hozzájáruló nyilatkozatát a megvalósulási dokumentációban kell elhelyezni. A módosításokat a **műszaki ellenőr** dokumentálja az építési naplóban.

A kivitelezés során szükségessé váló tervmódosításokat a tervezői művezetés keretében rendeli meg a **megrendelésért felelős munkatárs**.

4.2.6. Tervezői szerződés teljesítése

A szerződés teljesítésére vonatkozó teljesítés igazolást a **megrendelésért felelős munkatárs** adja ki az elosztói szakvélemény, illetve építési engedély alapján.

Tartalmilag vagy formailag nem megfelelő tervre elosztói szakvélemény nem adható ki.

4.3. Gázelosztó vezeték kivitelezése

A kivitelezési tevékenység főbb jogszabályi előírását az *4. sz. melléklet* tartalmazza.

4.3.1. Munkaterület átadása, az építési napló megnyitása

Minden, építési engedély alapján épülő gázelosztó vezeték (beleértve a nyomásszabályozó állomásokat és az aktív korrózióvédelem utólagos létesítését) építése esetén *e-építési naplót* kell vezetni. Az e-építési napló vezetésének szabályait jogszabály (jelenleg az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15. Korm. rendelet) szabályozza. Az e-építési napló készenléte helyezéséért és vezetéséért a létesítmény **műszaki ellenőre** a felelős.

Azon kivitelezésekről, ahol e-építési naplót nem vezetünk, papír alapú építési naplót kell vezetni. Utólagos leágazások esetén egy Naplóban több kivitelezés szerepeltethető időrendi sorrendben.

Egyszerűsített Vállalkozási Szerződés (továbbiakban EVSZ) köteles munkáknál a kivitelezési munka megkezdése előtt a **műszaki ellenőr** írásban kéri meg a vállalkozótól az adott munkára vonatkozó ütemtervet és a tervezett gáz alá helyezési időpontot.

A Vállalkozó a tervdokumentáció alapján a közút nem közlekedési célú igénybevételét megkéri az illetékes közút kezelőjétől /önkormányzattól. A kérelem másolatát a **műszaki ellenőr** részére megküldi.

A **műszaki ellenőr** – kivéve az utólagos leágazásokat és a 250 fm alatti belterületi vezeték hosszabbításokat - az érintettek meghívásával munkaterület átadás-átvételt tűz ki.

A munkaterület átadás előtt szükség szerint, az építési naplót meg kell nyitni. A munkaterület átadás-átvételi eljárást az építési naplóban kell dokumentálni.

A munkaterület átadás-átvételtől *jegyzőkönyv* készül, melyben az érintettek megtehetik észrevételeiket. A *jegyzőkönyv* felvételétől el lehet tekinteni, ha a munkaterület átadás-átvételen az építettnél és a vállalkozón kívül más nem nyilatkozik.

A munkaterület bejárásakor tisztázható minden olyan körülmény, amely a szerződés, az engedélyek, a hozzájárulások és a tervdokumentáció alapján nem szabályozott vagy nem teljesen egyértelmű. Ha a vállalkozó és/vagy az építettnél előzetesen felmerül az igény a tervezői művezetésre akkor a **tervezőt** is meg kell hívni.

Az elkészült *jegyzőkönyvet* legalább a **vállalkozó** és az építettnél *szerződésben* megnevezett **képviselőjének** alá kell írnia az észrevételei és az elhangzott nyilatkozatok rögzítése után. A munkaterület átadás-átvétel alkalmával esetlegesen felmerülő gátló körülmény megszüntetésére a **műszaki ellenőr** intézkedik.

Utólagos leágazás és 250 m-nél rövidebb vezeték hosszabbítás kivitelezésének megkezdését a **vállalkozó** legalább 8 munkanappal korábban írásban (levél vagy e-mail) jelenti be a műszaki ellenőrnek, A bejelentés munkaterület átadás –átvételnél minősül. Az értesítés megtétele előtt a **vállalkozó** gondoskodik a műszaki tervdokumentációban, közműnyilatkozatokban rögzített bejelentési kötelezettségekről.

A **vállalkozó** felelős műszaki vezetője a Társaság megbízása és a vonatkozó jogszabályok alapján értesíteni köteles az illetékes környezetvédelmi, természetvédelmi hatóságot, ha az építési munkaterületen keletkezett építési-bontási hulladék mennyisége eléri a jogszabályban meghatározott küszöbértéket. Az értesítés másolati példányát a műszaki ellenőr részére egyidejűleg át kell adni. A keletkező építési-bontási hulladék mennyiségét az *építési naplóban* folyamatosan vezetni kell és a műszaki átadáskor az építési- bontási hulladék tárolására, elszállítására vonatkozó 191/2009.(IX.15.) Korm. rendelet Építőipari kiviteli tevékenységről 5. számú mellékletének megfelelő tartalmú „Építési és/vagy bontási hulladék nyilvántartó lap”-ját a dokumentációhoz kell csatolni.

A fenti műszaki ellenőri feladatokat idegen lebonyolítású gázelosztó vezeték létesítés esetén a **lebonyolító műszaki ellenőre** látja el.

4.3.2. A kivitelezési tevékenység

A kivitelezés megindításának feltétele jogérvényes egyedi vállalkozási szerződés létrejötte, vagy a keretszerződésben szabályozott esetekben a visszaigazolt megrendelés vagy együttműködési megállapodás létrejötte.

Sikeres munkaterület átadás után építési naplóban eseti bejegyzéssel a **műszaki ellenőr** akkor engedélyezi a munka megkezdését, ha érvényes szerződés létrejött és az építési engedélyben, hatósági hozzájárulásokban, közmű-üzemeltetői nyilatkozatokban előírt feltételeknek a **vállalkozó** eleget tett és a bejelentések másolatát elküldi a műszaki ellenőr részére.

Építési engedélyhez kötött gázelosztó vezetékek építését a tervezett kivitelezés időpontja előtt 8 naptári nappal a **műszaki ellenőrnek** be kell jelenteni a bányafelügyelet részére. A bejelentés a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó sajátos építményekre vonatkozó egyes építésügyi hatósági eljárások szabályairól szóló 53/2012. Korm. rendelet (továbbiakban Rendelet) 7. sz. melléklete szerinti adattartalommal kell megtenni.

Építésügyi hatósági engedélyhez (elvi építési-, építési-, használatbavételi-, fennmaradási-, rendeltetés megváltoztatására irányuló- és a bontási engedély) kötött építési tevékenység az építéshatósági bejelentésben megjelölt időpont után, az Építési engedélyben, a hatósági hozzájárulásokban és a Közmű üzemeltetői nyilatkozatokban foglaltak betartása mellett kezdhető el.

A Társaság megbízása alapján a **vállalkozó** köteles gondoskodni az Építési engedélyben, a hatósági hozzájárulásokban és a Közmű üzemeltetői nyilatkozatokban előírt szakfelügyelet megrendeléséről, megállapodások megkötéséről és az azokban foglaltak betartásáról.

Építésügyi hatósági engedélyhez nem kötött, előzetes bejelentés alapján létesíthető gázelosztó vezeték kivitelezését leghamarabb a bányafelügyelethez történő bejelentést követő 10 naptári nap múlva lehet megkezdni. A bejelentés elkészítésért és megküldéséért **műszaki ellenőr** a felelős. A bejelentést a Rendelet 6. sz. mellékletének megfelelő adattartalommal kell megtenni.

A Bányafelügyeletnek nem kell előzetesen bejelenteni:

- Gázelosztó-vezeték belterületen és zárkerti ingatlanokon történő építését, beleértve a belterületen történő gázelosztó vezeték rekonstrukciót is.
- Üzemelő gázelosztó vezetékhez kapcsolódó új, egy külterületi ingatlan gázellátását biztosító leágazás építését, annak nyomásfokozatától függetlenül.
- Nyomásszabályozó állomások főelemeinek - fő gázáramlásba épített elzáró szerelvények, nyomásszabályozó berendezés és tartozékai, biztonsági lefúvató és gyorszár - cseréjét, ha az új elem az eredetivel megegyező funkciójú, nyomásfokozatú, illetve teljesítményű.

A kivitelezés megkezdésekor az építési engedélynek, a szakhatósági hozzájárulásoknak és közmű üzemeltetői nyilatkozatoknak illetve az elosztói nyilatkozatnak érvényesnek kell lenni.

Amennyiben a bejelentett adatokban változás történik, arról a **műszaki ellenőr** 8 naptári napon belül köteles a Bányafelügyeletet értesíteni a Rendelet 7. sz. melléklet szerinti adattartalommal. Amennyiben az építési engedélytől el kell térni, úgy a **műszaki ellenőrnek** Feljegyzésben kell rögzítenie, az eltérés okát. A tervtől történő engedélyköteles eltérés esetén a **műszaki ellenőr** intézkedik a tervmódosítás és engedélyeztetés ügyében.

Az engedélyezett tervtől való nem engedélyköteles eltérés esetén az okot, a hozott intézkedést, az érintettek nyilatkozatát rögzíteni kell az építési naplóban, - valamint a megvalósulási dokumentációban.

Amennyiben a tervmódosítás:

- a) megváltoztatja a sajátos gázelosztó vezeték rendeltetési célra való alkalmasságát, vagy biztonsági szintjét kedvezőtlenül befolyásolja, vagy
- b) megváltoztatja a gázelosztó vezeték teljesítő képességét vagy geometriai paramétereit, vagy
- c) a gázelosztó vezeték biztonsági övezetének mértéke változik, és emiatt új ügyfél, hatóság, közösségi szolgáltató bevonása szükséges,
- d) az építésügyi hatósági engedélyben és az ahhoz tartozó műszaki tervdokumentációban foglaltaktól való eltéréshez a Bányafelügyelet engedélye szükséges.

Az engedélyek és jóváhagyó nyilatkozatok beszerzéséig a **műszaki ellenőr** a munkaterület biztonságának fenntartására tett intézkedés mellett – a kivitelezést felfüggesztheti. Ha a vonatkozó tervezési szerződés szerint a tervező a tervmódosítást külön díjazás ellenében végzi, az építési engedély módosításához szükséges tervezést a **Társaság területileg illetékes egysége** rendeli meg.

Idegen lebonyolítású gázelosztó vezeték létesítés esetén a fenti feladatokat a **lebonyolító műszaki ellenőre** végzi, a megrendelést a **lebonyolító** végzi. Építés engedély köteles idegen lebonyolítású beruházás esetén külön e-naplót kell nyitni, melynek vezetéséért a **Társaság műszaki ellenőre** felel. A részletes munkamegosztást és felelősséget az Együttműködési megállapodásban kell szabályozni.

4.3.3. Építés közbeni ellenőrzések

A **vállalkozó** a gázelosztó vezeték kivitelezése esetében írásban (e-mail) értesíti az előzetesen telefonon egyeztetett időpontról az építetót a **műszaki ellenőr** által elvégzendő ellenőrzések és vizsgálatok elvégzésének lehetőségéről. Az ellenőrzést a szerződésben meghatározott időközönként, de legalább 10 naptári naponként kell elvégezni.

A **műszaki ellenőr** az építőipari kivitelezési tevékenység teljes folyamatában elősegíti és ellenőrzi a vonatkozó jogszabályok, hatósági előírások, szabványok, szerződések és a kivitelezési dokumentáció betartását.

A munkálatok megkezdése előtt a gázelosztó vezeték helyét a terv alapján ki kell tűzni, mely a **vállalkozó** feladata. A gázelosztó vezetékek kitzűzését a geodéta bevonásával kell elvégeztetni. A kitzűzés elvégzéséről a geodéta jegyzőkönyvet állít ki, amit a Vállalkozó az Építési naplóhoz csatol. 250 m alatti vezeték (elosztóvezeték leágazások nélkül számítva) geodéta általi kitzűzésétől a **műszaki ellenőr** eltekinthet, amennyiben a nyomvonal egyértelműen ellenőrizhető.

Kutatóárok ásása a kivitelező felelőssége és kötelessége, amennyiben a **műszaki ellenőr** műszaki biztonsági okokból úgy ítéli meg, elrendelheti ezek kiásatását az általa kijelölt helyeken.

Amennyiben a kutatóárokkel feltárt nyomvonal azonos a tervdokumentációban foglaltakkal, akkor megkezdődhet az alépítményi munka.

Munkavégzés feltételeinek ellenőrzése kiterjed:

- a munkairányító jogosultságát igazoló iratokra (elektronikus úton rögzített dokumentumok alapján)
- hegesztők jogosultságát igazoló iratokra (elektronikus úton rögzített dokumentumok alapján)
- hegesztő berendezések időszakos felülvizsgálatának érvényességére; (elektronikus úton rögzített dokumentumok alapján)
- munkaárok tervnek való megfelelésére (munkaárok nyomvonala, mélysége, szélessége, homokágy megléte). 250 fm alatti vezeték építések esetén megfelelő minőségű digitális fényképek is figyelembe vehetők)

Technológiai szerelés közbeni ellenőrzés kiterjed:

- a csövek, szerelvények munkaterületen történő tárolására,
- csövek végeinek zártságára (sár, víz ellen)
- beépített anyagok, szerelvények terv szerinti megfelelésére,
- védőtávolságok meglétére;
- védelmek kialakításának szabályosságára.

250 m alatti gázelosztó vezeték építés esetén a fenti ellenőrzéseket a műszaki felülvizsgálat során kell elvégezni.

4.3.3.1. Műszaki felülvizsgálat

A **vállalkozó felelős műszaki vezetője** legalább 6 munkanappal korábban, térítvényes levélben, vagy visszaigazolt e-mailben értesíti a gázelosztó vezetékek műszaki felülvizsgálatának és nyomáspróbájának időpontjáról:

- a Bányafelügyeletet, és az építési engedélyben meghatározott szakhatóságokat (építési engedély köteles munkák esetén, ha azt az építési engedélyben előírták),
- az építtetőt;
- a földgázelosztó **műszaki ellenőrt**,
- a földgázelosztó területileg illetékes egysége vezetőjét,
- az érintett közművek üzemeltetőit,
- azokat, akik a létesítés során a nyilatkozatukban ezt kérték.

Ha a 6 munkanappal korábbi írásos bejelentéstől el kell térni, a **vállalkozó felelős műszaki vezetője** egyeztetni köteles a műszaki ellenőrrel és az érintett Bányafelügyelettel.

A bejelentésnek tartalmaznia kell az építtető megnevezését, a létesítés helyét és rendeltetését, a kivitelezés várható kezdő és befejező időpontját. A társközművek felé az előzetes írásos bejelentés utólagos leágazás építés esetén mellőzhető, ha a gázvezeték építés más közművet nem érint, illetve ha a társközmű üzemeltető szakfelügyeletet adott, vagy egyéb módon nyilatkozott a megközelítés megfelelőségéről.

Nem építési engedély köteles kivitelezések esetén, ha a munkaárok visszatöltése a műszaki felülvizsgálatot megelőzően szükségessé válik, a **műszaki ellenőr** a gázelosztó vezeték építés szükség szerinti ellenőrzése és annak dokumentálása után e-mail küldésével vagy Építési napló bejegyzéssel rendelheti el a visszatöltést. Ez esetben a műszaki felülvizsgálat eltakart állapotban történik. Építési engedély köteles munkáknál a műszaki felülvizsgálat illetve a nyomáspróba takart állapotban történő elvégzésére a 21/2018. (IX. 27) ITM rendelet előírásaitól eltérési engedélyt kell kérni lehetőleg a tervezés során az illetékes Kormányhivaltól.

A műszaki felülvizsgálatot megelőzően a gázelosztó vezeték geodéziai bemérését a **vállalkozó** végezteti el a keretszerződésben meghatározott jogosult szakemberrel az 5.4. pontban leírtak szerint.

A műszaki felülvizsgálat idejére biztosítani kell az alábbiakat (szkennelt formában, elektronikusan is lehet):

- a) a véglegessé vált építési engedély és a hozzá tartozó engedélyezett tervdokumentáció, vagy a Bányafelügyelet építési engedélye nélkül megépíthető, a földgázelosztó által felülvizsgált és műszaki-biztonsági szempontok alapján kivitelezésre alkalmasnak minősített tervdokumentáció,
- b) az építési napló,
- c) a beépített termékek és anyagok megfelelőségét igazoló bizonylatok,
- d) a hegesztési dokumentáció,
- e) a hegesztési varratvizsgálatok jegyzőkönyvei,
- f) a geodéziai bemérés jegyzőkönyve,
- g) az engedélyezett tervdokumentációtól történt eltérések felsorolása és az eltérések jóváhagyásának igazolásai és az azt ábrázoló rajzok
- h) a vezeték tisztaságára, előírt fektetési mélységére vonatkozó kivitelezői nyilatkozat.

A műszaki felülvizsgálat során ellenőrizni kell, hogy a vezeték építése, szerelése az engedélyezett tervdokumentáció szerint, a vonatkozó előírások betartásával történt-e.

Amennyiben az engedélyezett tervdokumentációtól eltértek, akkor az eltérésekre vonatkozó engedélyeknek a felülvizsgálaton rendelkezésre kell állni.

A műszaki felülvizsgálat minősítése a **műszaki ellenőr** feladata és felelőssége a *5. sz. melléklet* alapján.

Az érintett közmű üzemeltetők és a meghívottak is írásban nyilatkoznak az elosztóvezeték eltakarhatóságáról. Amennyiben a jelenlévők kifogást nem emelnek a felülvizsgálaton, úgy az építési naplóba vagy a műszaki felülvizsgálati *jegyzőkönyvre* az " elkészült vezeték nyomáspróbája sikeres, a munkaárok takarása megkezdhető " bejegyzés kerül. A bejegyzésre a **műszaki ellenőr** jogosult.

Az elosztóvezeték eltakarható, a munkaárok visszatölthető, ha

- a meghívottak kifogást nem emelnek,
- levélben, e-mailen, ehhez hozzájárultak, vagy szabályszerűen elküldött meghívó ellenére a felülvizsgálat időpontjában a helyszínen nem jelentek meg és a műszaki felülvizsgálat időpontjáig nem nyilatkoztak,
- jogalap nélkül nem járultak hozzá a visszatöltéshez, de a **bányafelügyelet**, vagy a **műszaki ellenőr** a tiltakozást nem fogadta el.
- nyomáspróba megfelelő minősítést kapott
- a műszaki felülvizsgálat megfelelő minősítést kapott.

Amennyiben a *műszaki felülvizsgálati jegyzőkönyvben* (5. melléklet) nem megfeleléség került dokumentálásra, akkor a **műszaki ellenőr** az alábbi lehetőségek közül választhat:

- A felülvizsgálatot felfüggeszti azzal a kikötéssel, hogy a **vállalkozó** további helyszíni ellenőrzést nem igénylő, dokumentációs hiányosságokat 2 munkanapon belül pótolja. A *jegyzőkönyvet* a pótlás után zárja le a **műszaki ellenőr**.
- A felülvizsgálatot megkezdi és a helyszínen azonnal végezhető javítások után zárja le a *jegyzőkönyvet*.
- A felülvizsgálatot sikertelenek minősíti és a **vállalkozót** megismételt eljárásra kötelezi.

A megismételt felülvizsgálatról *jegyzőkönyvet* kell készíteni. A megismételt eljárásra külön meghívót kiküldeni nem kell, a készülő *jegyzőkönyvben* hivatkozni lehet az előző felülvizsgálat jegyzőkönyvében dokumentált hozzájáruló nyilatkozatokra, vagy a meghívás ellenére történő távolmaradásra.

A sikeres műszaki felülvizsgálatot követően a **műszaki ellenőr** a **vállalkozó felelős műszaki vezetőjének** átadja a műszaki felülvizsgálat *jegyzőkönyvét* a megvalósulási dokumentációba való elhelyezés céljából. A műszaki felülvizsgálat eredményét építési naplóban eseti bejegyzéssel is dokumentálni kell.

Az összekötő hegesztési varratok elkészítését és geodéziai bemérését követő 10 naptári napon belül a **vállalkozó** köteles a komplett geodéziai bemérés digitális állományát elektronikus úton az illetékes hálózatnyilvántartási szervezetnek megküldeni.

Bejelentés alapján végzett kivitelezések esetén a műszaki felülvizsgálat lefolytatható a helyszíni fotók, időközi ellenőrzések és benyújtott (papír vagy digitális alapú) dokumentáció alapján.

Idegen lebonyolítású gázelosztó vezeték létesítése esetén az e pontban szabályozott műszaki ellenőri feladatokat a Társaság által delegált, az építési tevékenységet felügyelő **képviselőnek** is el kell végezni és az építési naplóban, ennek hiányában *műszaki felülvizsgálati jegyzőkönyvben* dokumentálni.

4.3.3.2. Vizsgálatok

Szigetelésvizsgálat:

Acélvezeték szigetelés vizsgálatát a Gázelosztó vezetékek létesítése technológiai utasítás szerint kell a gázelosztó vezeték kivitelezését végző **vállalkozónak** kell elvégeztetnie. A szigetelésnek az utasításban leírtakat ki kell elégítenie, melynek való megfelelést, igazoló jegyzőkönyvet a megvalósulási dokumentációhoz kell csatolni.

Hegesztési varratvizsgálat:

Acél és műanyag vezetékek hegesztési varratainak a Gázelosztó vezetékek létesítése technológiai utasításban előírtakat kell kielégítenie.

Nyomáspróba:

A nyomáspróba folyamata (lehetőség szerint a műszaki felülvizsgálattal együtt):

Közvetlenül a műszaki felülvizsgálat előtt a gázelosztó vezetéket a kivitelezési terv illetve a gázelosztó vezetékek létesítése technológiai utasítás szerint ki kell tisztítani. A tisztítás elvégzéséért a **vállalkozó** a felelős. A tisztítás tényét / megtörténtét, lefolyását és eredményét az építési naplóban rögzíteni kell, melyet a **vállalkozó felelős műszaki vezetője** és a **műszaki ellenőr** igazol.

Nyomáspróbát csak a tisztítás után lehet elkezdni. A nyomáspróbát a kiviteli tervben előírtaknak megfelelően a Gázelosztó vezetékek létesítése technológiai utasítás szerint kell végezni. Nyomáspróba végrehajtására a technológiai utasításban foglaltak figyelembevételével műveleti utasítást kell készíteni. A műveleti utasítás elkészítéséért és a nyomáspróba elvégzéséért, dokumentálásáért a **vállalkozó felelős műszaki vezetője** a felelős.

A mérőműszerek azonosítási számát a nyomáspróba jegyzőkönyvben fel kell tüntetni. A kalibrált állapotának érvényességét a **vállalkozó felelős műszaki vezetője** a nyomáspróba jegyzőkönyvben igazolja, melyet a **műszaki ellenőr** ellenőriz.

Érvénytelen, lejárt kalibrálású mérőműszerrel nyomáspróbát nem lehet végezni.

A nyomáspróbát a **műszaki ellenőr** minősíti, a nyomáspróba során keletkező bizonylatokat a dátummal és aláírásával látja el.

Amennyiben a gázvezeték szilárdsága, illetve tömörsége nem elégíti ki a követelményeket, a hiba megkeresése és kijavítása után a nyomáspróbát meg kell ismételni. A hiba okának megkeresése és megszüntetése, az építési naplóban történő rögzítése, valamint az ismételt nyomáspróba időpontjának kitűzése és lefolytatása a **vállalkozó felelős műszaki vezetőjének** a feladata.

Idegen lebonyolítású gázelosztó vezeték létesítése esetén az e pontban szabályozott műszaki ellenőri feladatokat a Társaság által delegált, az építési tevékenységet **felügyelő képviselőnek** is el kell végezni és az építési naplóban dokumentálni.

4.3.3.3. Visszatöltés

" Az elkészült vezeték nyomáspróbája sikeres, a munkáérok takarása megkezdhető " bejegyzés alapján a visszatöltési munkálatokat be lehet fejezni. A munkáérok visszatöltési munkálatokat a **tervező** és a **szakhatóság** által előírtak, illetve a nyíltárkos felülvizsgálaton előírtak, valamint a Gázelosztó vezetékek létesítése technológiai utasításban foglaltak szerint kell végezni.

A visszatöltés közbeni munkálatokat a **műszaki ellenőr** szűrőpróbaszerűen ellenőrzi, kifogásait az építési naplóba történő eseti bejegyzéssel dokumentálja. A biztonságos üzemeltetést, veszélyeztető munkálatokat további intézkedésig leállíthatja.

Útpályaszerkezetek alatt történt gázelosztó vezetéképítésnél a gázvezeték fölötti tömörítésnél a Gázelosztó vezeték létesítése című technológiai utasítás szerint kell eljárni. A helyreállítás utáni talajtömörtséget, mérési jegyzőkönyvvel kell a **vállalkozónak** igazolni, amit a **műszaki ellenőr** ellenőriz. A talajtömörtség vizsgálati jegyzőkönyvet a megvalósulási dokumentációba, el kell helyezni. A talajtömörtség vizsgálati jegyzőkönyv egy példányát, a vizsgálatot elrendelő út-, vagy közterület üzemeltetőnek/kezelőnek kérésére, igazoltan át kell adni.

Útpályaszerkezeteken kívül történő vezetéképítésnél a terület tulajdonosának, vagy kezelőjének előírása szerint kell a tömörítést elvégezni és dokumentálni

Idegen lebonyolítású gázelosztó vezeték létesítése esetén az e pontban szabályozott műszaki ellenőri feladatokat a Társaság által delegált, az építési tevékenységet **felügyelő képviselőnek** is el kell végezni és építési naplóban, vagy naplómellékletben dokumentálni.

4.3.3.4. Végellenőrzés

A megépített gázelosztó vezetéken a gáz alá helyezés megkezdése előtt végellenőrzést kell tartani, amelynek alapján a gázelosztó vezeték műszaki-biztonsági szempontból üzemelésre alkalmas minősítése a gázüzemvezető felelőssége.

A végellenőrzés akkor minősül sikeresnek, ha a műszaki felülvizsgálat és a nyomáspróba során előírt intézkedéseket teljesítették.

Az üzembe helyezés feltételei:

- sikeres nyomáspróbát igazoló jegyzőkönyvek,
- műszaki felülvizsgálati jegyzőkönyv,
- acél anyagú gázelosztó-vezeték vagy elosztóvezeteki leágazás esetén szigetelésvizsgálati jegyzőkönyv,
- geodéziai bemérést igazoló dokumentum,
- acél anyagú gázelosztó-vezeték vagy elosztóvezeteki leágazás esetén a korrózióvédelmi rendszer elkészültét igazoló dokumentum (ha szükséges).

A végellenőrzés a műszaki felülvizsgálattal egyidőben is megtörténhet.

A végellenőrzés dokumentálható a megvalósult állapotot tükröző kiviteli terven, vagy külön nyilatkozaton.

4.3.3.5. Helyreállítás

A nyomvonal végleges helyreállítását az engedélyezett tervdokumentációban leírtak szerint, a szakhatóság, az ingatlan tulajdonosa, vagy a közút kezelője által előírt módon kell elvégezni. A helyreállítás megfelelőségét a **műszaki ellenőr** ellenőrzi, a felmerült kifogásait az építési naplóba eseti bejegyzéssel dokumentálja. A felmerült hiányosságok **vállalkozó** részéről történt készre jelentése után a **műszaki ellenőr** a helyszínen ellenőrzi a hiányosságok megszüntetését, melyet az építési naplóban rögzít.

Mezőgazdasági művelési ágú területen történő gázvezeték építés esetén a rekultivációt a **tervező** által készített rekultivációs terv alapján kell elvégezni. A rekultivációt a vonatkozó Földhivatali engedély szerint kell jóváhagyatnia a **vállalkozónak**. Az ellenőrzés eredményéről a **vállalkozónak jegyzőkönyvet** kell felvenni, vagy nyilatkozatot kell beszereznie. A rekultiváció elvégzésének dokumentálását a **műszaki ellenőr** ellenőrzi.

A szilárd burkolat helyreállítást végzőnek a beépített építési anyagokról teljesítménynyilatkozatot (beton és, aszfalt minőségéről), kell átadni. Az **út kezelőjének** nyilatkoznia kell a szilárd burkolat helyreállításának elfogadásáról. A nyilatkozat írásos formában készül, melyet a megvalósulási tervdokumentációhoz kell csatolni. Véleményeltérés esetén az **útkezelő**, a **műszaki ellenőr** és a **vállalkozó felelős műszaki vezetője** közösen dönt a felmerülő kérdésekben. A döntésükről jegyzőkönyv születik.

Idegen lebonyolítású gázelosztó vezeték létesítése esetén az e pontban szabályozott műszaki ellenőri feladatokat a Társaság által delegált, az építési tevékenységet **felügyelő képviselőnek** is el kell végezni és eseti naplóbejegyzéssel dokumentálni.

4.3.3.6. Építés-szerelés felfüggesztése

A **műszaki ellenőr** az építési naplóba történő eseti bejegyzéssel felfüggesztheti a kivitelezés egyes munkafázisainak végzését ha:

- az egyes munkafázisok nem az előírtaknak megfelelően kerültek elvégzésre, melyek az építési naplóba bejegyzésre kerültek és az építési naplóba történt bejegyzést figyelmen kívül hagyta a vállalkozó, vagy
- közvetlen élet- és vagyonbiztonság veszélyeztetettsége áll fenn (a veszélyhelyzet megszüntetésére vonatkozó egyidejű intézkedések elrendelésével), vagy
- **vállalkozó** az elkorlátozási, munkaterület elhatárolási kötelezettségének a hiba javítására eseti naplóbejegyzésben vagy egyéb módon előírt határidőben sem tett eleget.

A **műszaki ellenőr** az építési naplóba történt felfüggesztéssel egy időben a tapasztalt nem megfelelésről e-mail jelentést tesz a beruházásért felelős szervezet vezetőjének, a beruházási osztályvezetőnek és a vállalkozó felelős műszaki vezetője részére.

A **vállalkozó felelős műszaki vezetője** illetve a **beruházásért felelős szervezet vezetője** saját hatáskörében meghatározza a szükséges hibajavító tevékenységet. A **beruházási osztályvezető** keretszerződés megszegése esetén gondoskodik a szerződés szerinti szankciók érvényesítéséről.

Idegen lebonyolítású gázelosztó vezeték építés esetén **Társaság képviselője** a **műszaki ellenőr** útján kezdeményezheti a kivitelezés leállítását. Eredménytelenség esetén bejelentéssel fordul a Bányafelügyelethez.

4.3.3.7. Kivitelezés folytatása

A felfüggesztés utáni hibajavító tevékenység elvégzését követően a munkavégzés folytatását a **műszaki ellenőr** engedélyezi és azt eseti bejegyzéssel az építési naplóban is rögzíti.

4.3.4. Műszaki átadás-átvétel

A kivitelező(k) készre jelentése, a terület végleges helyreállítása után, a megfelelő dokumentumok rendelkezésre állása esetén a **műszaki ellenőr** 5 munkanapon belül műszaki átadás-átvételi eljárást kezdeményez, az érintettek igazolható módon (pl.: e-mailben, tértivevényes levélben, stb.) történő meghívásával. A megvalósulási dokumentációt a *Megvalósulási dokumentáció tartalmi követelménye* (jelen folyamatleírás 7. melléklet) szerint kell összeállítani. A melléklet része a dokumentációnak, melyet csatolni kell az iratokhoz és rögzíteni kell az átadás-átvétel tényét és dátumát.

A meghívó kiküldése, és a műszaki átadás-átvételi eljárás időpontja között legalább 8 napnak kell lennie. A meghívónak tartalmaznia kell azt is, hogy távolmaradás, vagy 8 napon belüli nyilatkozat hiányában az érintett a műszaki átadáshoz hozzájárul.

Az érintettek lehetnek:

- a **műszaki ellenőr**,
- a kivitelező(k),
- az illetékes Polgármesteri Hivatal képviselője,
- a kivitelezésben érintett közmű üzemeltetők, szakhatóságok, valamint
- építési engedély-köteles vezetékek esetén a Bányafelügyeleti hatáskörben eljáró illetékes Kormányhivatal.

A műszaki átadás-átvétel során

- a résztvevők igényeinek megfelelően a dokumentumok átvizsgálásra kerülnek,
- az eljárás összehívója a helyszín megtekintését biztosítja,
- a résztvevők nyilatkoznak,

- a nyilatkozatok alapján az eljárás összehívója eredményesnek /eredménytelennek minősíti az eljárást.

Amennyiben a meghívott szervezetek a műszaki átadás-átvételi eljáráson nem vesznek részt, és a műszaki átadás időpontjának napjáig írásban nem nyilatkoznak, a **műszaki ellenőr** a műszaki átadás-átvételi eljárást eredményesnek tekinti.

A műszaki átadás-átvétel eredményét a **műszaki ellenőr** jegyzőkönyvben rögzíti a 6. sz. *melléklet (műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv) alapján.*

A műszaki átadás-átvétel megtörténte után az építési munka befejezésére vonatkozó bejelentési kötelezettségnek a **műszaki ellenőr** az 53/2012. (III. 28.) Korm. rendelet 33. és 34.§-ban meghatározott módon tesz eleget a Bányafelügyeleti hatáskörben eljáró illetékes Kormányhivatal felé.

Nyomásszabályozó építése esetén – amennyiben valamely része a 23/2006. (II. 3.) Korm. rendelet alapján nyomástartó berendezésnek minősül, a vonatkozó engedélyezési eljárást is le kell folytatni.

250 [m] alatti gázelosztó vezeték építésnél az érintettek meghívása nem szükséges, amennyiben az általuk előírt feltételek betartása egyértelműen ellenőrizhető. A műszaki átadás –átvételi eljárást a teljesítés igazolás kiadásával dokumentálja a **műszaki ellenőr**.

A műszaki átadás átvételi eljárás lezárását követően a megvalósulási dokumentációt (az elektronikus formában átvettek is) a **műszaki ellenőr** a **hálózat nyilvántartással megbízott tervtárosnak/munkatársnak** adja át, aki gondoskodik a Társaság irattározási szabályai szerinti kezelésükről.

4.3.5. Próbaüzemi engedély kiadása

Építési engedélyhez kötött létesítmények gázaláhelyezése próbaüzemi engedély kiadásával is elvégezhető. Ennek feltétele, hogy az építési engedélyben a bányafelügyelet a próbaüzemet engedélyezze.

A gázelosztó vezeték sikeres nyomáspróbája és műszaki felülvizsgálata során, a **vállalkozó** építési naplóban illetve elektronikus tárhelyen, ennek hiányában papíron átadja a megvalósítással kapcsolatban rendelkezésre álló dokumentumokat a műszaki ellenőrnek. Amennyiben a készre szerelt gázvezeték technológiai kialakításával, és nyomvonal elhelyezkedésével kapcsolatban a lefolytatott vizsgálatok során nem merült fel észrevétel, a **gázüzem vezető** a gázvezeték építés végleges befejezéséhez próbaüzemi engedély ad.

4.3.6. Gázelosztó vezeték használatbavételi eljárása

Saját lebonyolítású gázelosztó vezeték építés esetén a Társaság műszaki ellenőre látja el az engedély kiadásával kapcsolatos feladatokat.

Idegen lebonyolítású gázelosztó vezeték építés esetén a Társaság képviselője látja el az engedély kiadásával kapcsolatos műszaki ellenőri feladatokat.

4.3.7. Garanciális bejárás

A jótállási igények érvényesítése céljából a **műszaki ellenőr** a műszaki átadást követő egy év elteltével, de legkésőbb 36 hónapon belül a keretszerződésnek megfelelően - a 250 m feletti gázelosztó vezetékeknél garanciális bejárást hirdet, melyre meghívja az üzemeltető, a vállalkozó, az útkezelők és az érintett területek kezelőinek képviselőit.

A szemle megállapításait jegyzőkönyvben kell rögzíteni, és nyilatkoztatni kell a kivitelezőt a hiányosságok megszüntetésének határidejéről. Amennyiben a **vállalkozó** a hiányosságok megszüntetését nem érzi saját hatáskörébe tartozónak, vagy határidőre nem szünteti meg, a **műszaki ellenőr** a Jegyzőkönyvet a **beruházásért felelős szervezet vezető** részére továbbítja, a keretszerződésben foglaltak érvényesítése céljából.

4.4. Gázelosztó vezeték szakági nyilvántartása

4.4.1 Általános eljárási előírások

Gázelosztó vezeték helyszíni nyíltárkos bemérését csak olyan **vállalkozás vagy magánszemély** végezheti, amely/aki A földmérési és térképészeti tevékenységről, egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló törvény, valamint a földmérési és térképészeti tevékenységről szóló együttes rendelet módosításáról c. dokumentumban meghatározott földmérési és térképészeti szakképzettséggel rendelkezik, működési engedélyében (tevékenység-jegyzékében) a tevékenység szerepel, jogosultságát igazolni tudja. A Társaság elosztási területén gázelosztó vezeték kivitelezését, rekonstrukcióját, áthelyezését végző **vállalkozásnak** kötelessége a fentiek szerinti jogosultsággal rendelkező **vállalkozással vagy magánszeméllyel** a bemérést készíttetni.

Minden újonnan épült és kiváltott gázelosztó vezeték/vezeték szakaszt be kell méretni, A Társaság követelményrendszerének (*Digitális gázszakági térképek követelményrendszere 8. sz. melléklet és A geodéziai bemérések műszaki előírásai 9. sz. melléklet*), valamint a 324/2013 Kormányrendeletnek (e-közmű rendelet) megfelelően a következők szerint:

Kül- és belterületi új gázelosztóvezeték építése esetén a földhivatali digitális ingatlan-nyilvántartási térképre felszerkesztett digitális bemérési térképet és abból nyomtatott geodéziai, nyíltárkos bemérési rajzot kell előállítania a **kivitelező vállalkozónak**. A kivitelei tervek elkészítésekor felhasznált földhivatali alaptérkép felhasználható a digitális bemérési térkép előállításához.

Rekonstrukcióra, kiváltásra, áthelyezésre kerülő gázelosztó vezeték kivitelezése esetén minden esetben a **kivitelező vállalkozónak** kell a Földhivataltól beszereznie digitális alaptérképet, és erre felszerkesztett digitális bemérési térképet és abból nyomtatott, geodéziai, nyíltárkos bemérési rajzot kell előállítania.

A vezeték nyíltárkos műszaki felülvizsgálatának időpontjára a műszaki ellenőrhöz/központi beruházási szakterület beruházási projektmenedzseréhez meg kell érkeznie a bemérési jegyzőkönyvnek, vagy a geodéziai bemérési rajznak. A bemérési dokumentációt és a digitális bemérési térképet tartalmazó adathordozót a kivitelezés készrejelentésekor kell átadni a műszaki ellenőrnek/központi beruházási szakterület beruházási projektmenedzserének.

Ha a geodéziai, nyíltárkos bemérési rajz hibás adatot (pl: csőméret téves megadása, biztonsági övezet hibás feltüntetése, stb.) tartalmaz, vagy nem megfelelő a digitális formátuma, a teljesítés kifogásolásra kerül és a **vállalkozónak** a megszabott határidőre el kell végeznie a helyesbítést.

4.4.2. Adatszolgáltatás

MVM ÉD GH:

A **karbantartó-munkatárs** a DÉTÉR rendszerből szolgáltat adatot a gázelosztó hálózat azon részeiről, ahol ellenőrzött és folyamatosan karbantartott vektor-alapú digitális gázhálózati nyilvántartás üzemel. A kizárólag digitális nyilvántartásra átállt területek esetében a digitális adatszolgáltatás teljes mértékben kiváltja a papír alapú adatszolgáltatást. Az adatszolgáltatás során a **karbantartó-munkatárs** mérési, nyomtatási és fájlexportálási funkciókat lát el a DÉTÉR-karbantartó szoftver erre kifejlesztett eszközeivel

A raszteres fájlokba archivált papírtérképek esetében az adatszolgáltatás a papír alapú térképek digitális kezelésével valósul meg. A nyomtatási és mérési funkciók végrehajtása a vektoros alapú digitális térképi adatszolgáltatáséval egyeznek meg.

MVM FŐGÁZ GH:

A hálózatnyilvántartási csoport a GTR rendszerből végzi az adatszolgáltatást.

4.5. Munka-, tűz és környezetvédelmi követelmények

4.5.1. Munkahelyi egészség és biztonság, és környezetvédelmi követelmények **készenléti földmunkát végző beszállító részére**

Vállalkozó tudomásul veszi, hogy a Megrendelő működési területén végzett mindennemű tevékenység végzésére jelen leírásban, illetve az átadott egyéb előírásokban (integrált irányítási szabályozások, technológiai utasítások stb.) lévő munka-, tűz- és környezetvédelmi szabályok érvényesek. **Vállalkozót** ez a tény nem mentesíti a saját tevékenységére vonatkozó környezetvédelmi, valamint a munkavállalóira vonatkozó munka- és tűzvédelmi felelőssége alól.

A gázveszélyes környezetben végzett bontási, helyreállítási munkák irányítását, ezzel együtt munka-, tűz- és környezetvédelmi felügyeletét munkaidőben a **Megrendelő munkát irányító vezetője** (művezető, üzemegység-vezető, stb.), munkaidőn túl a **területi műszaki készenlétes** végzi a vállalkozó illetékes képviselőjén keresztül.

Vállalkozó a szerződés teljesítése során köteles a Megrendelő integrált irányítási rendszere dokumentált módon átadott előírásai, valamint a szerződésben és mellékleteiben foglaltak szerint eljárni.

Munka- és tűzvédelmi szempontból kiemelten fontos megkötések:

Vállalkozó köteles a Megrendelő működési területén végzendő tevékenység irányítására és a Megrendelővel való kapcsolattartásra kompetens, a munkavégzés teljes ideje alatt a helyszínen tartózkodó munkairányítót kijelölni.

A munkavégzés megkezdése előtt a **vállalkozó** vagy az általa kijelölt munkairányító köteles a Megrendelő kapcsolattartójától a munkaterületre vonatkozó, a helyszín jellegéből adódó veszélyforrásokról tájékozódni, illetve a munkaterület biztonságos munkavégzésre való alkalmasságáról meggyőződni. Ezt követően szükség esetén – a kapcsolattartó személy kezdeményezésére – rögzítik a vonatkozó köteleseégeket, és a terület átvételét.

A **vállalkozó** köteles a munkaterületét a 4/2002 (II.20) SzCsM-EüM, és a 3/2001. (KöViM) rendelet figyelembevételével jól látható módon jelölni, illetve körülhatárolni, és az illetéktelenek hozzáférését, bejutását megakadályozni.

Vállalkozó köteles munkavállalói részére, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges egyéni védőeszközöket biztosítani. Ez a gázveszélyes környezetben bontási munkát végző dolgozók részére minimum a következőket jelenteni

Lángálló, antisztatikus kétrészes védőruha,

Antisztatikus orrmerevítő félcipő vagy bakancs, átszúrás-mentes talppal,

Antisztatikus orrmerevítő gumicsizma átszúrás-mentes talppal,

Pamut alsóruházat,

Pamut póló vagy ing,

Műszálmentes zokni

Mechanikai védőkesztyű,

Mechanikai védőszemüveg,

Antisztatikus jól láthatósági védőmellény,

Antisztatikus védősisak

A munkavégzés során használt minden védőeszköz (kollektív és egyéni), illetve az egyéb felhasznált eszköz feleljen meg a vonatkozó jogszabályokban előírt követelményeknek. Vállalkozó munkavállalói/alvállalkozói kötelesek a munkavégzéshez szükséges egyéni védőeszközöket rendeltetésszerűen használni. Megrendelő jogosult a munkavégzéshez szükséges védőfelszerelések megfelelőségét, használatát ellenőrizni, azok használatának elmulasztása esetén a munkavégzést megtiltani.

Gázveszélyes környezetben dolgozók személyi feltételei:

Csak 18. életévét betöltött személy végezhet ilyen munkát,

A munkavégzésre egészségileg alkalmas állapot (érvényes orvosi alkalmassági vizsgálat)

Vállalkozó teljesítésbe bevont szakembereit munka-, tűz- és környezetvédelmi oktatásban kell részesíteni, melyet a keretszerződés megkötését követően Megrendelő kapcsolattartó személy által felkért **munkahelyi egészség és biztonsági mérnök** tart meg dokumentált módon. **Vállalkozó** köteles minden a munkavégzésben résztvevő munkatársát, alvállalkozót oktatni ugyanezekről az ismeretekről. Minden személyi változás esetén új munkatársait, illetve alvállalkozóit is köteles oktatni. Az oktatásokról készült feljegyzéseket (képzési jegyzőkönyvek, oktatási naplók oldalai) **Vállalkozó** köteles átadni a kapcsolattartó személy részére.

A fenti oktatás nem mentesíti a **vállalkozót** munkáltatói kötelezettségeként végzendő előzetes és ismétlődő munkabiztonsági oktatási kötelezettsége alól.

Vállalkozó köteles munkavállalóit/alvállalkozóit tájékoztatni arról, hogy a munkaterületre alkohol tartalmú italt bevinni, szeszes italt fogyasztani vagy alkoholos, vagy más szerektől (akár gyógyszer) függő állapotban megjelenni, munkát végezni tilos. Megrendelő jogosult a működési területén munkát végzők munkavégzésre alkalmas állapotáról meggyőződni, rendellenesség esetén a munkát végző személyt a munkavégzéstől eltiltani, és a munkavégzés helyszínének elhagyására felszólítani.

Vállalkozó köteles a tevékenység végzéséhez, a biztonságos és egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeit kielégítő munkaeszközöket biztosítani. Időszakos biztonsági felülvizsgálatra kötelezett gépek, berendezések (pl: földmunkagépek, hegesztő berendezések, emelőgépek, ezek tartozékai stb.) csak érvényes vizsgálati dokumentumok birtokában alkalmazhatók. A legutóbbi időszakos ellenőrző felülvizsgálat elvégzéséről a munkaeszközön elhelyezett, jól látható jelzéssel tájékoztatást kell nyújtani. Megrendelő jogosult a munkaeszközök megfelelőségét, illetve a dokumentáció meglétét, érvényességét ellenőrizni.

Vállalkozó köteles gondoskodni arról, hogy a szakképesítéshez, szakvizsgához kötött tevékenységeket (pl.: áramfejlesztő, zagyszivattyú, emelőgép és egyéb berendezés kezelés, stb.) csak szakképzett, érvényes bizonyítvánnyal rendelkező személy lássa el. Megrendelő jogosult a szakképesítés meglétének és érvényességének ellenőrzésére, annak hiánya esetén a munkavégzés leállítására.

A **vállalkozó** tevékenysége során a Megrendelő működési területén bekövetkezett balesetről, és személyi sérüléssel nem járó veszélyhelyzetről (kvázi baleset) köteles írásban tájékoztatni a Megrendelő kapcsolattartóját, aki értesíti a területileg illetékes munkahelyi egészség és biztonsági mérnököt azonnal vagy legkésőbb az esemény bekövetkeztét követő első munkanapon. A baleset kivizsgálása és jogszabályok szerinti jelentése az illetékes hatóságok felé a **vállalkozó** feladata és kötelessége.

A **vállalkozó** részéről munkát végző személy kizárólag csak a Vállalkozó illetékes vezetőjének írásos engedélye birtokában és kiemelten a vonatkozó munkabiztonsági szabályok betartása mellett végezheti a következő munkálatokat:

Tűzveszélyes munkának minősülő tevékenységek, (pl: hegesztés, szikraképződéssel járó vágás, köszörülés stb.)

Gázveszélyes munkák környezetében a nyílt láng használata, a dohányzás és a szikraképződéssel járó tevékenység végzése tilos, ezeket a tilalmakat a biztonsági övezet körülhatárolásával jól látható módon a környezet tudomására kell hozni.

A **vállalkozó** a földmunkavégzése során köteles 4/2002 (II.20) SzCsM-EüM rendeletben illetve a megrendelő Technológiai utasításaiban meghatározottak szerint dúcolással vagy rézsű képzésével a munkagödör állékonyságát biztosítani, illetve a menekülés érdekében menekülő rézsűt kialakítani.

Környezetvédelmi szempontból kiemelten fontos megkötések:

A Megrendelő nagy hangsúlyt fektet a környezet védelmére, ennek érdekében mindent megtesz a szennyezés megelőzése és a jogszabályi megfelelés érdekében. A Megrendelő megrendelésére munkát végző Vállalkozókra, azok munkavállalóira illetve alvállalkozóira az alábbi követelmények vonatkoznak:

A munkavégzéshez felhasznált vegyi anyagok tárolását környezetszennyezést kizáró módon kell megoldani. Tiltott és korlátozott vegyi anyagokat nem szabad a munkavégzéshez felhasználni.

A munkavégzés során keletkező veszélyes hulladékokat azonnal össze kell gyűjteni, és elszállításukról, ártalmatlanításukról a vonatkozó jogszabály előírásainak megfelelően kell gondoskodni.

Az egyéb, nem veszélyes hulladékok gyűjtésére megfelelő méretű gyűjtőedényt kell biztosítani. A munka befejezésekor a hulladékot el kell szállítani. A szerződésben vállalt munkavégzés során keletkezett hulladékok tekintetében, a **vállalkozó** a hulladéktermelő és egyben hulladékbirtokos. Hulladéktermelőre és hulladékbirtokosra vonatkozó jogszabályokban foglaltakat (elszállítás, hulladék átvételi bizonylatok, nyilvántartási, adatszolgáltatási kötelezettségek, stb.) köteles végrehajtani.

A munkavégzés során bekövetkező környezetszennyezést azonnal el kell hárítani, következményeit az azt okozó szervezet vállalja. Mindennemű környezetszennyező eseményt jelenteni kell a Társaság kapcsolattartója felé, aki értesíti a területileg illetékes munkahelyi egészség és biztonsági mérnököt.

Felsorolt szempontok teljesüléséért a **vállalkozó** teljes felelősséggel tartozik. Kötelezettséget vállal arra, hogy eltérő magatartás következtében létrejövő károk elhárítását saját költségén elvégzi, a hatóság által kiszabott környezetvédelmi bírságot megfizeti.

Jelen melléklet tartalmát ismernie kell a szerződés tárgyát képező munka elvégzésében résztvevő valamennyi munkavállalónak, továbbá az alkalmazott alvállalkozónak. **Vállalkozó** kötelezettséget vállal arra, hogy a fentiekben túl az általa végzett tevékenységekre vonatkozó törvényi és szabványi előírásokat betartja.

Amennyiben a vállalkozó munkavégzése alatt a fenti munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásokat érintő esemény történik, - az esetlegesen szükséges elsősegélynyújtást és kárenyhítést követően – a **vállalkozó által kijelölt koordinátor** köteles tájékoztatni a Megrendelő kapcsolattartóját, aki értesíti a területileg illetékes munkahelyi egészség és biztonsági mérnököt azonnal vagy legkésőbb az esemény bekövetkeztét követő első munkanapon.

Munkabiztonsági, Környezetvédelmi előírások EBK (Egészség Biztonság Környezet) szankciók**A szankcionálást megalapozó EBK szabályszegések megnevezése Szankció mértéke**

Egyéni védőeszköz nem, vagy nem előírás szerinti használata

(személyenként / védőeszközönként)	10.000 Ft
Munkagép hatókörében történő munkavégzés (veszélyeztetett személyenként)	30.000 Ft
Munkagép használata nem működő hangjelzés esetén.	30.000 Ft
Időszakos biztonsági felülvizsgálat elvégzése nincs jelezve a munkagépen.	10.000 Ft
Munkagép időszakos biztonsági felülvizsgálatának hiánya.	30.000 Ft
Munkaterület elkorlátozása: jelzőkorlát hiánya (Alkalmanként /munkaterületenként)	20.000 Ft
Munkaterület elkorlátozása: védőkorlát hiánya (Alkalmanként /munkaterületenként)	30.000 Ft
Munkaterület éjszaka, ill. korlátozott látási viszonyok közt történő kivilágításának hiánya,	

vagy nem előírás szerinti megvalósítása.	30.000 Ft
Dúcolás, vagy rézsű hiánya.	30.000 Ft
Kitermelt föld, egyéb anyagtárolás szakadó lapon.	20.000 Ft
Munkaárokba biztonságos le- és feljutás nem biztosított.	10.000 Ft
Forgalmi táblázás hiánya (útszűkület, úton folyó munkák, stb.)	10.000 Ft
Tűzoltó készülék készenlétben tartásának hiánya.	10.000 Ft
Munkakörnyezet szennyezése (gép olajfolyása, veszélyes hulladék munkaterületen maradása, stb.)	20.000 Ft
Alkoholszondás ellenőrzés pozitív eredménnyel	50.000 Ft

A Megrendelő által kijelölt szakember (gázüzemvezető, üzemegység-vezető, műszaki ellenőr, munkahelyi egészség és biztonsági mérnök, stb.) a munkavégzés helyén ellenőrzésre jogosult. A fenti személy az ellenőrzésről minden esetben jegyzőkönyvet vesz fel, amelyet megküld a kivitelezést végző vállalkozó részére. Amennyiben az ellenőrzést végző személy eltérést állapít meg, azt rögzíti a jegyzőkönyvben, egyben felszólítja a vállalkozót az eltérés haladéktalan orvoslására. Amennyiben a felszólítást követően ugyanazon vállalkozó (vagy annak alvállalkozója) tekintetében a végzett munka során ismételten megállapításra kerül a fentiekben megjelölt eltérés, a **Megrendelő által kijelölt szakember** az eltérés típusának megfelelően táblázatban meghatározott szankciót jegyzőkönyvben rögzíti. Az előzőeknek megfelelően rögzített szankció esetén a vállalkozó kizárólag a szankció mértékével csökkentett összegű számla kibocsátására lesz jogosult.

Veszélyek, kockázatok

Veszély	Veszély bekövetkezésének valószínűsége-, kockázat mértéke	Kockázat kezelésére, megszüntetésére teendő intézkedés
Gázveszély, tűzveszély, robbanásveszély - gázszivárgásos üzemzavar elhárításnál - a feltárandó vezeték megsérüléséből eredő gázkiáramlás	Nagy	- gépi munkavégzés helyett kézi földmunka - helyszíni művezetés biztosítása - szikramentes szerszámok használata - gázkoncentráció mérése - RB-s berendezések használata - Egyéni védőeszközök, lángálló, lángmentes, antisztatikus ruházat használata - Fémlétra vagy menekülő rézsű alkalmazása
A gázelosztó vezeték közelében húzódó közművek sérüléséből adódó veszélyek	Közepes	- Közműegyeztetés - Helyszíni művezetés a közművek üzemeltetőitől

- áramütés veszélye elektromos földkábel sérülése esetén		- tájékozódás az idegen közmű felszíni jeleiből
A vezeték közelében húzódó közművek megsérüléséből adódó veszélyek - fertőzésveszélye a szennyvízcsatorna sérülése esetén	Kicsi	- Közműegyeztetés - Helyszíni művezetés a közművek üzemeltetőitől - tájékozódás az idegen közmű felszíni jeleiből
Közúton közlekedő járművek okozta veszély	Nagy	- Munkaterület megfelelő határolása - Közúti jelzőtáblák kihelyezése - Láthatóságot biztosító egyéni védőeszköz viselése
A munkagödör falának omlásveszélye	Nagy	- A munkagödör falának dúcolással történő biztosítása (4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM R.) és megrendelő technológiai utasítása szerint - A kitermelt föld megfelelő távolságra helyezése a munkagödörtől
Földmunkagép okozta sérülésveszély	Nagy	- Földmunkagép irányítására kijelölt személy biztosítása
Rovarcsípés, kullancs csípés okozta fertőzés és allergia veszélye	Közepes	- Allergia elleni szer (kalcium) biztosítása - Kullancs oltás vagy kullancsriasztó spray biztosítása
Gépek használatából, kezeléséből adódó mechanikai veszélyek	Nagy	- Gépek rendeltetésszerű használatának oktatása - Kollektív és egyéni védőeszközök alkalmazása - Gépek, berendezések időszakos biztonsági felülvizsgálata
Munkavégzés során fellépő mechanikai veszélyek	Nagy	- kollektív védőeszközök,

<ul style="list-style-type: none"> - szúrás - vágás - elesés - leesés - beesés - botlás - meleg tárgy megfogása 		<ul style="list-style-type: none"> - egyéni védőeszközök biztosítása
Kutyaharapás veszélye	Közepes	<ul style="list-style-type: none"> - határozott fellépés - kutyákkal találkozás kerülése
Veszélyes anyagok felhasználása során azok veszélyes összetevői által okozott sérülések, egészségkárosodások veszélye	Közepes	<ul style="list-style-type: none"> - biztonsági adatlap alapján a veszélyek oktatása - egyéni védőeszközök biztosítása
Rakodás, teher emelés során bekövetkező sérülés veszélye	Nagy	<ul style="list-style-type: none"> - egyéni védőeszközök biztosítása - gépi rakodás - kézi teheremelés szabályainak betartása
Gépi rakodás okozta sérülés veszélye	Nagy	<ul style="list-style-type: none"> - szakképzett gépkezelő biztosítása - irányító személy biztosítása - nagy teher esetén szakképzett kötöző személy biztosítása - Rakodógép időszakos felülvizsgálata - Rakodógép hatókörében tartózkodás tilalma
Gyalogos közlekedés veszélyei (botlás, elesés)	Közepes	<ul style="list-style-type: none"> - figyelmes közlekedés, lépcsőn járás szabályai

4.5.2. Munkahelyi egészség és biztonság, és környezetvédelmi követelmények **gázelosztó vezeték építést és rekonstrukciós munkát végző beszállítók részére**

Vállalkozó tudomásul veszi, hogy a Megrendelő működési területén végzett mindennemű tevékenység végzésére jelen leírásban, illetve az átadott egyéb előírásokban (integrált irányítási szabályozások, technológiai utasítások stb.) lévő munka-, tűz- és környezetvédelmi szabályok érvényesek. **Vállalkozót** ez a tény nem mentesíti a saját tevékenységére vonatkozó

környezetvédelmi, valamint a munkavállalóira vonatkozó munka- és tűzvédelmi felelőssége alól.

Vállalkozó a szerződés teljesítése során köteles a Megrendelő integrált irányítási rendszere dokumentált módon átadott előírásai, valamint a szerződésben és mellékleteiben foglaltak szerint eljárni.

Munka- és tűzvédelmi szempontból kiemelten fontos megkötések:

Vállalkozó köteles a Megrendelő működési területén végzendő tevékenység irányítására és a Megrendelővel való kapcsolattartásra kompetens, a munkavégzés teljes ideje alatt a helyszínen tartózkodó munkairányítót kijelölni.

A munkavégzés megkezdése előtt a **vállalkozó** vagy az általa kijelölt munkairányító köteles a Megrendelő kapcsolattartójától a munkaterületre vonatkozó, a helyszín jellegéből adódó veszélyforrásokról tájékozódni, illetve a munkaterület biztonságos munkavégzésre való alkalmasságáról meggyőződni. Ezt követően szükség esetén a kapcsolattartó személy kezdeményezésére – rögzítik a vonatkozó köteleességeket, és a terület átvételét.

A **vállalkozó** köteles a munkaterületét a 4/2002 (II.20) SzCsM-EüM, és a 3/2001. (KöViM) rendelet figyelembevételével jól látható módon jelölni, illetve körülhatárolni és az illetéktelenek hozzáférését, bejutását megakadályozni.

Vállalkozó köteles munkavállalói részére, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges – a hatályos jogszabályokban előírt – egyéni és kollektív védőeszközöket biztosítani.

A munkavégzés során használt minden védőeszköz (kollektív és egyéni), illetve az egyéb felhasznált eszköz feleljen meg a vonatkozó jogszabályokban előírt követelményeknek. **Vállalkozó munkavállalói/alvállalkozói** kötelesek a munkavégzéshez szükséges védőfelszereléseket rendeltetésszerűen használni. Megrendelő jogosult a munkavégzéshez szükséges védőfelszerelések használatát ellenőrizni, azok használatának elmulasztása esetén a munkavégzést megtiltani.

Vállalkozó köteles minden munkatársa és alvállalkozója esetében biztosítani és ellenőrizni, hogy azok munkavégzésre egészségileg alkalmas állapotban legyenek (érvényes orvosi alkalmassági vizsgálat).

Vállalkozó teljesítésbe bevont szakembereit munka-, tűz- és környezetvédelmi oktatásban kell részesíteni, melyet a keretszerződés megkötését követően Megrendelő kapcsolattartó személy által felkért **munkahelyi egészség és biztonsági mérnök** tart meg dokumentált módon. **Vállalkozó** köteles minden a munkavégzésben résztvevő munkatársát, alvállalkozót oktatni ugyanezekről az ismeretekről. Minden személyi változás esetén új munkatársait, illetve alvállalkozóit is köteles oktatni. Az oktatásokról készült feljegyzéseket (képzési jegyzőkönyvek, oktatási naplók oldalai) **vállalkozó** köteles átadni a kapcsolat tartó személy részére.

A fenti oktatás nem mentesíti a vállalkozót munkáltatói kötelezettségeként végzendő előzetes és ismétlődő munkabiztonsági oktatási kötelezettsége alól.

Vállalkozó köteles munkavállalóit/alvállalkozóit tájékoztatni arról, hogy a munkaterületre alkohol tartalmú italt bevinni, szeszes italt fogyasztani vagy alkoholos, vagy más szerektől (akár gyógyszer) függő állapotban megjelenni, munkát végezni tilos. Megrendelő jogosult a működési területén munkát végzők munkavégzésre alkalmas állapotáról meggyőződni, rendellenesség esetén a munkát végző személyt a munkavégzéstől eltiltani, és a telephely elhagyására felszólítani.

Vállalkozó köteles a tevékenység végzéséhez, a biztonságos és egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeit kielégítő munkaeszközöket biztosítani. Időszakos biztonsági felülvizsgálatra kötelezett gépek, berendezések (pl.: földmunkagépek, hegesztő berendezések, emelőgépek, ezek tartozékai stb.) csak érvényes vizsgálati dokumentumok birtokában

alkalmazhatók. A legutóbbi időszakos ellenőrző felülvizsgálat elvégzéséről a munkaeszközön elhelyezett, jól látható jelzéssel tájékoztatást kell nyújtani. Megrendelő jogosult a munkaeszközök megfelelőségét, illetve a dokumentáció meglétét, érvényességét ellenőrizni.

A gázelosztó vezetéképítés és rekonstrukciós munkát végző **vállalkozó** köteles gondoskodni arról, hogy a szakképesítéshez, szakvizsgához kötött tevékenységeket (pl.: felelős műszaki vezető, munkavédelmi koordinátor, hegesztés, emelőgép, áramfejlesztő, zagyszivattyú és egyéb berendezés kezelés, stb.) csak szakképzett, érvényes bizonyítvánnyal rendelkező személy lássa el. Megrendelő jogosult a szakképesítés meglétének és érvényességének ellenőrzésére, annak hiánya esetén a munkavégzés leállítására.

A **vállalkozó** tevékenysége során a Megrendelő működési területén bekövetkezett balesetről, és személyi sérüléssel nem járó veszélyhelyzetről (kvázi baleset) köteles írásban tájékoztatni a Megrendelő kapcsolattartóját, aki értesíti a területileg illetékes munkahelyi egészség és biztonsági mérnököt azonnal vagy legkésőbb az esemény bekövetkeztét követő első munkanapon.

A baleset kivizsgálása és jogszabályok szerinti jelentése az illetékes hatóságok felé a **vállalkozó** feladata és kötelessége.

A gázelosztó vezeték építés és rekonstrukciós munkát végző Vállalkozó esetében, ha valamely munkaterületen egyidejűleg két, vagy több munkavállaló végez munkát, közülük egyet a munka irányításával meg kell bízni. Ha a munkaterületen több munkavállalóból álló több csoport végez munkát a koordinálás a csoportok vezetőjének a feladata. A vezetők közül az egyiket meg kell bízni a munkavégzés teljes körű koordinált irányításával. Mindezen megbízásokat a csoportokban dolgozó többi munkavállaló tudomására kell hozni.

A vállalkozó részéről munkát végző személy kizárólag csak a Vállalkozó illetékes vezetőjének írásos engedélye birtokában és kiemelten a vonatkozó munkabiztonsági szabályok betartása mellett végezheti a következő munkálatokat:

Tűzveszélyes munkának minősülő tevékenységek, (pl.: hegesztés, szikraképződéssel járó vágás, köszörülés stb.)

A gázelosztó vezeték építés és rekonstrukciós munkában résztvevő vállalkozó gázveszélyes munkák környezetében (a gázveszélyes munkavégzés biztonsági övezetén belül) nem tartózkodhat. Nyílt láng használata, a dohányzás és a szikraképződéssel járó tevékenység ezen területeken és azok biztonsági övezetében tilos. Ezeket a tilalmakat a biztonsági övezet körülhatárolásával jól látható módon a környezet tudomására kell hozni.

A gázelosztó vezeték építés és rekonstrukciós munkában résztvevő **vállalkozó** a földmunkavégzése során köteles 4/2002 (II.20) SzCsM-EüM rendeletben illetve a Megrendelő Technológiai Utasításaiban meghatározottak szerint dúcolással, vagy rézsű képzésével a munkagödör állékonyságát biztosítani, illetve a menekülés érdekében menekülő rézsűt kialakítani.

A **vállalkozó** tevékenysége során köteles maradéktalanul betartani:

magasban (1,0 méter és felette végzett munka) történő munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági szabályokat

az egyedüli munkavégzés tilalmára vonatkozó munkabiztonsági szabályokat,

a veszélyes gépekkel végzett munkák biztonsági előírásait,

a veszélyes anyagokkal végzett munkák biztonsági előírásait,

az általa használt gépek, berendezése kezelési utasításában foglalt biztonsági előírásokat.

A **vállalkozó** magánterületre csak a tulajdonos engedélyével léphet be.

Környezetvédelmi szempontból kiemelten fontos megkötések:

A Megrendelő nagy hangsúlyt fektet a környezet védelmére, ennek érdekében mindent megtesz a szennyezés megelőzése és a jogszabályi megfelelés érdekében. A Megrendelő megrendelésére munkát végző vállalkozóra, azok munkavállalóira illetve alvállalkozóira az alábbi követelmények vonatkoznak:

A munkavégzéshez felhasznált vegyi anyagok tárolását környezetszennyezést kizáró módon kell megoldani. Tiltott és korlátozott vegyi anyagokat nem szabad a munkavégzéshez felhasználni.

A munkavégzés során keletkező veszélyes hulladékokat azonnal össze kell gyűjteni, és elszállításukról, ártalmatlanításukról a vonatkozó jogszabály előírásainak megfelelően kell gondoskodni.

Az egyéb, nem veszélyes hulladékok gyűjtésére megfelelő méretű gyűjtőedényt kell biztosítani. A munka befejezésekor a hulladékot el kell szállítani. A szerződésben vállalt munkavégzés során keletkezett hulladékok tekintetében, a **vállalkozó** a hulladéktermelő és egyben hulladékbirtokos. Hulladéktermelőre és hulladékbirtokosra vonatkozó jogszabályokban foglaltakat (elszállítás, hulladék átvételi bizonylatok, nyilvántartási, adatszolgáltatási kötelezettségek, stb.) köteles végrehajtani.

A munkavégzés során bekövetkező környezetszennyezést azonnal el kell hárítani, következményeit az azt okozó szervezet vállalja. Mindennemű környezetszennyező eseményt jelenteni kell a Társaság kapcsolattartója felé, aki értesíti a területileg illetékes munkahelyi egészség és biztonsági mérnököt.

Felsorolt szempontok teljesüléséért a **vállalkozó** teljes felelősséggel tartozik. Kötelezettséget vállal arra, hogy eltérő magatartás következtében létrejövő károk elhárítását saját költségén elvégzi, a hatóság által kiszabott környezetvédelmi bírságot megfizeti.

Jelen leírás tartalmát ismernie kell a szerződés tárgyát képező munka elvégzésében résztvevő valamennyi munkavállalónak.

Vállalkozó kötelezettséget vállal arra, hogy a fentieken túl az általa végzett tevékenységekre vonatkozó törvényi és szabványi előírásokat betartja.

Amennyiben a vállalkozó munkavégzése alatt a fenti munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásokat érintő esemény történik, - az esetlegesen szükséges elsősegélynyújtást és kárenyhítést követően – a **vállalkozó által kijelölt koordinátor** köteles tájékoztatni a Megrendelő kapcsolattartóját, aki értesíti a területileg illetékes munkahelyi egészség és biztonsági mérnököt azonnal vagy legkésőbb az esemény bekövetkeztét követő első munkanapon.

Munkabiztonsági, Környezetvédelmi előírások EBK (Egészség Biztonság Környezet) szankciók

A szankcionálást megalapozó EBK szabályszegések megnevezése Szankció mértéke

Egyéni védőeszköz nem, vagy nem előírás szerinti használata

(személyenként / védőeszközönként)	10.000 Ft
Munkagép hatókörében történő munkavégzés (veszélyeztetett személyenként)	30.000 Ft
Munkagép használata nem működő hangjelzés esetén.	30.000 Ft
Időszakos biztonsági felülvizsgálat elvégzése nincs jelezve a munkagépen.	10.000 Ft
Munkagép időszakos biztonsági felülvizsgálatának hiánya.	30.000 Ft
Munkaterület elkorlátozása: jelzőkorlát hiánya (Alkalmanként /munkaterületenként)	20.000 Ft
Munkaterület elkorlátozása: védőkorlát hiánya (Alkalmanként /munkaterületenként)	30.000 Ft
Munkaterület éjszaka, ill. korlátozott látási viszonyok közt történő kivilágításának hiánya,	

vagy nem előírás szerinti megvalósítása.	30.000 Ft
Dúcolás, vagy rézsű hiánya.	30.000 Ft
Kitermelt föld, egyéb anyagtárolás szakadó lapon.	20.000 Ft
Munkaárokba biztonságos le- és feljutás nem biztosított.	10.000 Ft
Forgalmi táblázás hiánya (útszűkület, úton folyó munkák, stb.)	10.000 Ft
Tűzoltó készülék készenlétben tartásának hiánya.	10.000 Ft
Munkakörnyezet szennyezése (gép olajfolyása, veszélyes hulladék munkaterületen maradása, stb.)	20.000 Ft
Alkoholszondás ellenőrzés pozitív eredménnyel	50.000 Ft

A **Megrendelő által kijelölt szakember** (gázüzemvezető, üzemegység-vezető, műszaki ellenőr, munkahelyi egészség és biztonsági mérnök, stb.) a munkavégzés helyén ellenőrzésre jogosult. A fenti személy az ellenőrzésről minden esetben jegyzőkönyvet vesz fel, amelyet megküld a kivitelezést végző vállalkozó részére. Amennyiben az ellenőrzést végző személy eltérést állapít meg, azt rögzíti a jegyzőkönyvben, egyben felszólítja a vállalkozót az eltérés haladéktalan orvoslására. Amennyiben a felszólítást követően ugyanazon vállalkozó (vagy annak alvállalkozója) tekintetében a végzett munka során ismételten megállapításra kerül a fentiekben megjelölt eltérés, a Megrendelő által kijelölt szakember az eltérés típusának megfelelően táblázatban meghatározott szankciót jegyzőkönyvben rögzíti. Az előzőeknek megfelelően rögzített szankció esetén a vállalkozó kizárólag a szankció mértékével csökkentett összegű számla kibocsátására lesz jogosult.

Veszélyek és kockázatok

Veszély	Veszély bekövetkezésének valószínűsége-, kockázat mértéke	Kockázat kezelésére, megszüntetésére teendő intézkedés
Gázveszély, tűzveszély, robbanásveszély - gázszivárgásos üzemzavar elhárításnál - a feltárandó vezeték megsérüléséből eredő gázkiáramlás	Nagy	- gépi munkavégzés helyett kézi földmunka - helyszíni művezetés biztosítása - szikramentes szerszámok használata - gázkoncentráció mérése - RB-s berendezések használata - Egyéni védőeszközök, lángálló, lángmentes, antisztatikus ruházat használata - Fémlétra vagy menekülő rézsű alkalmazása
A gázelosztó vezeték közelében húzódó közművek sérüléséből adódó veszélyek	Közepes	- Közműegyeztetés - Helyszíni művezetés a közművek üzemeltetőitől

- áramütés veszélye elektromos földkábel sérülése esetén		- tájékozódás az idegen közmű felszíni jeleiből
A vezeték közelében húzódo közművek megsérüléséből adódó veszélyek - fertőzésveszélye a szennyvízcsatorna sérülése esetén	Kicsi	- Közműegyeztetés - Helyszíni művezetés a közművek üzemeltetőitől - tájékozódás az idegen közmű felszíni jeleiből
Közúton közlekedő járművek okozta veszély	Nagy	- Munkaterület megfelelő határolása - Közúti jelzőtáblák kihelyezése - Láthatóságot biztosító egyéni védőeszköz viselése

A munkagödör falának omlásveszélye	Nagy	- A munkagödör falának dúcolással történő biztosítása (4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM R.) és megrendelő technológiai utasítása szerint - A kitermelt föld megfelelő távolságra helyezése a munkagödörtől
Földmunkagép okozta sérülésveszély	Nagy	- Földmunkagép irányítására kijelölt személy biztosítása
Rovarsípés, kullancs csípés okozta fertőzés és allergia veszélye	Közepes	- Allergia elleni szer (kalcium) biztosítása - Kullancs oltás vagy kullancsriasztó spray biztosítása
Gépek használatából, kezeléséből adódó mechanikai veszélyek	Nagy	- Gépek rendeltetésszerű használatának oktatása - Kollektív és egyéni védőeszközök alkalmazása - Gépek, berendezések időszakos biztonsági felülvizsgálata

Munkavégzés során fellépő mechanikai veszélyek - szúrás - vágás - elesés - leesés - beesés - botlás - meleg tárgy megfogása	Nagy	- kollektív védőeszközök, - egyéni védőeszközök biztosítása
Kutyaharapás veszélye	Közepes	- határozott fellépés - kutyákkal találkozás kerülése
Veszélyes anyagok felhasználása során azok veszélyes összetevői által okozott sérülések, egészségkárosodások veszélye	Közepes	- biztonsági adatlap alapján a veszélyek oktatása - egyéni védőeszközök biztosítása
Rakodás, teher emelés során bekövetkező sérülés veszélye	Nagy	- egyéni védőeszközök biztosítása - gépi rakodás - kézi teheremelés szabályainak betartása
Gépi rakodás okozta sérülés veszélye	Nagy	- szakképzett gépkezelő biztosítása - irányító személy biztosítása - nagy teher esetén szakképzett kötöző személy biztosítása - Rakodógép időszakos felülvizsgálata - Rakodógép hatókörében tartózkodás tilalma
Gyalogos közlekedés veszélyei (botlás, elesés)	közepes	- figyelmes közlekedés, lépcsőn járás szabályai

4.5.3. Munkahelyi egészség és biztonság, és környezetvédelmi követelmények a **Társaság területén munkát végző beszállítók részére**

Vállalkozó tudomásul veszi, hogy a Megrendelő működési területén végzett mindennemű tevékenység végzésére jelen leírásban lévő munka-, tűz- és környezetvédelmi szabályok érvényesek. **Vállalkozót** ez a tény nem mentesíti a saját tevékenységére vonatkozó környezetvédelmi, valamint a munkavállalóira vonatkozó munka- és tűzvédelmi felelőssége alól.

Munka- és tűzvédelmi szempontból kiemelten fontos megkötések:

A szállítási/szolgáltatási szerződés teljesítésével kapcsolatos, a Megrendelő működési területén végzendő bármilyen tevékenységet előre jelezni kell a Megrendelő illetékes kapcsolattartója felé.

Vállalkozó köteles a Megrendelő működési területén végzendő tevékenység irányítására és a Megrendelővel való kapcsolattartásra kompetens, a munkavégzés teljes ideje alatt a helyszínen tartózkodó koordinátort/munkairányítót kijelölni.

A **vállalkozó** veszélyes anyag használata előtt (pl. bizonyos tisztító szerek) köteles a területileg illetékes munkahelyi egészség és biztonsági mérnökkel egyeztetni, és részére a veszélyes anyag biztonsági adatlapját átadni.

A munkavégzés megkezdése előtt a **vállalkozó** vagy az általa kijelölt koordinátor/munkairányító köteles a Megrendelő kapcsolattartójától a munkaterületre vonatkozó, a helyszín jellegéből adódó veszélyforrásokról tájékozódni, illetve a munkaterület biztonságos munkavégzésre való alkalmasságáról meggyőződni. Ezt követően szükség esetén – a kapcsolattartó személy kezdeményezésére – rögzítik a vonatkozó kötelelességeket, és a terület átvételét.

Amennyiben a tevékenység jellege megkívánja, **vállalkozó** köteles a munkaterületét jól látható módon jelölni, illetve körülhatárolni és az illetéktelenek hozzáférését, bejutását megakadályozni.

Vállalkozó köteles munkavállalói és alvállalkozói részére, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges – a hatályos jogszabályokban előírt, egyéni és kollektív védőeszközöket biztosítani. **Vállalkozó munkavállalói/alvállalkozói** kötelesek a munkavégzéshez szükséges védőfelszereléseket rendeltetésszerűen használni. Megrendelő jogosult a munkavégzéshez szükséges védőfelszerelések használatát ellenőrizni, azok használatának elmulasztása esetén a munkavégzést megtiltani.

Vállalkozó köteles munkavállalóit/alvállalkozóit tájékoztatni arról, hogy a Megrendelő telephelyére alkohol tartalmú italt bevinni, a telephelyen szeszes italt fogyasztani vagy alkoholos, vagy más szerektől (akár gyógyszer) függő állapotban megjelenni, munkát végezni tilos. Megrendelő jogosult a működési területén munkát végzők munkavégzésre alkalmas állapotáról meggyőződni, rendellenesség esetén a munkát végző személyt a munkavégzéstől eltiltani, és a telephely elhagyására felszólítani.

Vállalkozó köteles a tevékenység végzéséhez, a biztonságos és egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeit kielégítő munkaeszközöket biztosítani. Időszakos biztonsági felülvizsgálatra kötelezett gépek, berendezések (pl.: hegesztő berendezések, emelőgépek, ezek tartozékai stb.) csak érvényes vizsgálati dokumentumok birtokában alkalmazhatók. A legutóbbi időszakos ellenőrző felülvizsgálat elvégzéséről a munkaeszközön elhelyezett, jól látható jelzéssel tájékoztatást kell nyújtani. Megrendelő jogosult a munkaeszközök megfelelőségét, illetve a dokumentáció meglétét, érvényességét ellenőrizni.

Vállalkozó köteles gondoskodni arról, hogy a szakképesítéshez, szakvizsgához kötött tevékenységeket (pl.: hegesztés, emelőgép és egyéb berendezés kezelés, stb.) csak szakképzett, érvényes bizonyítvánnyal rendelkező személy lássa el. Megrendelő jogosult a szakképesítés meglétének és érvényességének ellenőrzésére, annak hiánya esetén a munkavégzés leállítására.

A **Vállalkozó** tevékenysége során a Megrendelő működési területén bekövetkezett balesetről, és személyi sérüléssel nem járó veszélyhelyzetről (kvázi baleset) köteles írásban tájékoztatni a Megrendelő kapcsolattartóját, aki értesíti a területileg illetékes munkahelyi egészség és

biztonsági mérnököt azonnal vagy legkésőbb az esemény bekövetkeztét követő első munkanapon.

A baleset kivizsgálása és jogszabályok szerinti jelentése az illetékes hatóságok felé a **vállalkozó** feladata és kötelessége.

Abban az esetben, ha valamely munkaterületen egyidejűleg két vagy több munkavállaló végez munkát, közülük egyet a munka irányításával meg kell bízni. Ha a munkaterületen több munkavállalóból álló több csoport végez munkát a koordinálás a csoportok vezetőjének a feladata. A vezetők közül az egyiket meg kell bízni a munkavégzés teljes körű koordinált irányításával. Mindezen megbízásokat a csoportokban dolgozó többi munkavállaló tudomására kell hozni.

A **vállalkozó** részéről munkát végző személy kizárólag csak a vállalkozó illetékes vezetőjének írásos engedélye birtokában és kiemelten a vonatkozó munkabiztonsági szabályok betartása mellett végezheti a következő munkálatokat:

tűzveszélyes munkának minősülő tevékenységek, (pl.: hegesztés, szikraképződéssel járó vágás, köszörülés stb.)

beszállási engedély köteles tevékenységek (pl.: tartály vagy csatorna felülvizsgálata, tisztítása stb.)

A **vállalkozó** köteles a helyiségekben elhelyezett „Tűzvédelmi Használati Szabályok”-ban foglaltakat a munkavégzése során betartani.

A **vállalkozó** veszélyes környezetben (pl. „A” tűzveszélyességi / MK kockázati osztályba sorolt helyiségekben, villamos kapcsoló és fogadó helyiségek vagy elosztók, veszélyes anyag-, és hulladéktároló stb.) csak a Megrendelő felügyelete mellett a vonatkozó munkabiztonsági szabályok betartása mellett végezheti a munkáját.

A **vállalkozó** tevékenysége során köteles maradéktalanul betartani:

magasban (1,0 méter és felette végzett munka) történő munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági szabályokat

az egyedüli munkavégzés tilalmára vonatkozó munkabiztonsági szabályokat (pl.: villamos munkálatok, amelyek feszültség közelében vagy feszültség alatti munkavégzéssel járnak, beszállásos munkák stb.),

a veszélyes gépekkel végzett munkák biztonsági előírásait,

a veszélyes anyagokkal végzett munkák biztonsági előírásait,

az általa használt gépek, berendezése kezelési utasításában foglalt biztonsági előírásokat.

A Megrendelő működési területén a KRESZ előírásai érvényesek, azzal a különbséggel, hogy járművek maximum 10 km/h sebességgel, vagy a telephelyre vonatkozóan elhelyezett sebességkorlátozást betartva közlekedhetnek.

Környezetvédelmi szempontból kiemelten fontos megkötések:

A Megrendelő nagy hangsúlyt fektet a környezet védelmére, ennek érdekében mindent megtesz a szennyezés megelőzése és a jogszabályi megfelelés érdekében. A Megrendelő megbízásából munkát végző Vállalkozókra, azok munkavállalóira illetve alvállalkozóira az alábbi követelmények vonatkoznak:

1. Megrendelő részére környezetvédelmi szolgáltatást nyújtó **vállalkozó** csak megfelelő (jogszabályi előírásoknak) és érvényes engedély birtokában szolgáltathat.

2. Megrendelő területeire behajtó járművek kifogástalan műszaki állapotban legyenek. Csatornafedél, csapadékvíz elvezető rendszer rácsozata felett, valamint burkolatlan felületen a parkolás tilos. Nem engedélyezett a Társaság területén és a parkolóban járművek javítása és tisztítása.

3. A munkavégzéshez felhasznált vegyi anyagok tárolását környezetszennyezést kizáró módon kell megoldani. Tiltott és korlátozott vegyi anyagokat nem szabad a munkavégzéshez felhasználni.

4. A munkavégzés során keletkező veszélyes hulladékokat azonnal össze kell gyűjteni, és elszállításukról, ártalmatlanításukról a vonatkozó jogszabály előírásainak megfelelően kell gondoskodni. A szerződésben vállalt munkavégzés során keletkezett hulladékok tekintetében, a **vállalkozó** a hulladéktermelő és egyben hulladékbirtokos. Hulladéktermelőre és hulladékbirtokosra vonatkozó jogszabályokban foglaltakat (elszállítás, hulladék átvételi bizonylatok, nyilvántartási, adatszolgáltatási kötelezettségek, stb.) köteles végrehajtani.

Az egyéb, nem veszélyes hulladékok gyűjtésére megfelelő méretű gyűjtőedényt kell biztosítani. A munka befejezésekor a hulladékot el kell szállíttatni.

A munkavégzés során bekövetkező környezetszennyezést azonnal el kell hárítani, következményeit az azt okozó szervezet vállalja. Mindennemű környezetszennyező eseményt jelenteni kell a Megrendelő kapcsolattartója felé, aki értesíti a területileg illetékes munkahelyi egészség és biztonsági mérnököt.

Felsorolt szempontok teljesüléséért a **vállalkozó** teljes felelősséggel tartozik. Kötelezettséget vállal arra, hogy eltérő magatartás következtében létrejövő károk elhárítását saját költségén elvégzi, a hatóság által kiszabott környezetvédelmi bírságot megfizeti.

Jelen leírás tartalmát ismernie kell a szerződés tárgyát képező munka elvégzésében résztvevő valamennyi munkavállalónak.

Vállalkozó kötelezettséget vállal arra, hogy a fentiekben túl az általa végzett tevékenységekre vonatkozó törvényi és szabványi előírásokat betartja.

Vállalkozó kötelezettséget vállal arra, hogy a megbízásából a Megrendelő telephelyére belépő személyek betartsák az általánosan elvárható magatartási és etikai szabályokat, így különösképpen tartózkodjanak a rendbontástól, munkájukat fegyelmezetten és a minőségre igényesen végezzék.

A Megrendelő működési területén csak a kijelölt dohányzóhelyeken engedélyezett a dohányzás.

Amennyiben a Vállalkozó munkavégzése alatt a fenti munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásokat érintő esemény történik, - az esetlegesen szükséges elsősegélynyújtást és kárenyhítést követően – a **vállalkozó által kijelölt koordinátor** köteles tájékoztatni a Megrendelő kapcsolattartóját, aki értesíti a területileg illetékes munkahelyi egészség és biztonsági mérnököt azonnal vagy legkésőbb az esemény bekövetkeztét követő első munkanapon.

Veszélyek és kockázatok

Veszély	Veszély bekövetkezésének valószínűsége- Kockázat	Kockázat kezelésére, megszüntetésére teendő intézkedés
Gépek használatából, kezeléséből adódó mechanikai veszélyek	Nagy	<ul style="list-style-type: none"> - Gépek rendeltetésszerű használatának oktatása - Kollektív és egyéni védőeszközök alkalmazása - Gépek, berendezések időszakos biztonsági felülvizsgálata

Munkavégzés során, abból adódó mechanikai veszélyek - szúrás - vágás - elesés - leesés - meleg tárgy megfogása	Nagy	- egyéni védőeszközök biztosítása
Veszélyes anyagok felhasználása során azok veszélyes összetevői által okozott sérülések veszélye	Közepes	- biztonsági adatlap alapján a veszélyek oktatása - egyéni védőeszközök biztosítása
Forrázás veszélye (konyhai szolgáltatásnál)	Nagy	- veszélyekre való figyelemfelhívás - egyéni védőeszközök biztosítása
Rakodás, teher emelés során bekövetkező sérülés veszélye	Nagy	- egyéni védőeszközök biztosítása - gépi rakodás - kézi teheremelés szabályainak betartása
Gépi rakodás (targonca) okozta sérülés veszélye	Nagy	- szakképzett rakodógép vezető biztosítása - irányító személy biztosítása - nagy teher esetén szakképzett kötöző személy biztosítása - Rakodógép időszakos felülvizsgálata
Telephelyen belüli gyalogos közlekedés, illetve lépcsőn való közlekedésből adódó sérülés veszélye (botlás, elesés, leesés)	Közepes	- Körültekintő, a körülményeknek (megvilágítás, felület csúszásveszélyessége, stb.) megfelelő közlekedés - Lépcsőn közlekedés szabályainak betartása
Ügyfél, vagy más harmadik személy okozta sérülés veszélye	Kicsi	- stressz tűrő képesség - konfliktus kerülése

5. Mellékletek

S.sz.:	Melléklet megnevezése	Fájl név
1.	<i>Szállítói teljesítés minősítés</i>	<i>S01-M01</i>
2.	<i>Gázelosztó vezetékek műszaki tervdokumentációjának követelmény rendszere</i>	<i>S01-M02</i>
3.	<i>„Gázelosztó vezeték E-tervfelülvizsgálat” követelményrendszere</i>	<i>S01-M03a</i>
	<i>Gázelosztó vezeték tervényilvántartó adatlap</i>	<i>S01-M03b</i>
4.	<i>A kivitelezési tevékenység főbb jogszabályi előírásai</i>	<i>S01-M04</i>
5.	<i>Műszaki felülvizsgálati jegyzőkönyv</i>	<i>S01-M05</i>
6.	<i>Műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv</i>	<i>S01-M06</i>
7.	<i>Megvalósulási dokumentáció tartalmi követelménye</i>	<i>S01-M07</i>
8.	<i>Digitális gázszakági térképek követelményrendszere</i>	<i>S01-M08</i>
9.	<i>A geodéziai bemérések műszaki előírásai</i>	<i>S01-M09</i>